

**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Møteinnkalling

Utvalg:	Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
Møtested:	Ordførerens kontor, Kommunehuset Hagelund i Innbygda
Dato:	Torsdag 3.desember 2020
Tidspunkt:	Kl. 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 62 55 11 87 / 99 45 09 48, eller e-post: arbno@fylkesmannen.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Dersom det innføres ytterligere restriksjoner om møtevirksomhet i forbindelse med Koronapandemien, kan det bli aktuelt å gjennomføre møtet elektronisk (Teams).

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold
ST 16/2020	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
ST 17/2020	Valg av to personer til å godkjenne protokollen
ST18/2020	Referatsaker
RS 4/2020	Rapport 2020 - Dispensasjon for organisert ferdsel – Fulufjellsrøya
RS 5/2020	Rapport 2020 – Dispensasjon for motorisert uttransport av felt elg - Skjæråsen jaktlag v/ Dagfinn Haget
RS 6/2020	Rapport 2020 – Dispensasjon for motorisert ferdsel til Fjellbu i Fregn NR - Anders Haugen
RS 7/2020	Samarbeidsavtale mellom DNT og Fylkesmannen i Innlandet om UT.no
ST 19/2020	Delegerte saker
DS 3/2020	Dispensasjon for motorisert uttransport av felt elg 2020-2022 - Tangådalen jaktlag
DS 4/2020	Dispensasjon for motorisert uttransport av felt elg 2020-2023 - Bergåneset jaktlag
DS 5/2020	Dispensasjon for motorisert uttransport av felt elg 2020-2023 - Linnes Øst jaktlag
DS 6/2020	Dispensasjon for oppkjøring av skiløype 2020/2021 - Ljørdalen Løypeforening
ST 20/2020	Fulufjellet NP – Opparbeiding av innfallsporner i henhold til Forprosjekt 2018-2019 - Innfallsporner til Fulufjellet nasjonalpark
ST 21/2020	Bestilling av midler til tiltak og tjenester fra SNO for 2021
ST 22/2020	Budsjett for drift, plan- og strategiarbeid 2021

**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

ST 23/2020	Møteplan for 2021
ST 24/2020	Orienterings- og drøftingssaker - Søknad kommersielt merke - Speilvendingsprinsippet sykling i verneområder - GNIST - Bygging av gangbru - status - Status stiftersterkning Brynflået – kostnadsoverslag og prosess - Diverse bestillinger 2020 – utenom tiltaksliste (verneskilt og skiltstenger, logoprodukter) - Melding om oppstart: Rullering av forvaltningsplan for rovvilt - Rovviltneemnda region 5 - Eventuelle andre saker som ønskes drøftet

**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Fulufjellet	16/2020	03.12.2020

Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

Forvalters innstilling

Møteinnkalling og saksliste godkjennes.

Behandling i møtet

Vedtak

**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Fulufjellet	17/2020	03.12.2020

Valg av to personer til å godkjenne protokollen

Forvalters innstilling

Saken fremmes uten innstilling.

Behandling i møtet

Vedtak

**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	18/2020	3.12.2020

Referatsaker (RS)

Forvalters innstilling

Referatsaker tas til orientering.

Saksopplysninger og vurdering

RS 4/2020 – Rapport 2020 - Dispensasjon for organisert ferdsel – Fulufjellsrøya

RS 5/2020 - Rapport 2020 – Dispensasjon for motorisert uttransport av felt elg - Skjæråsen
jaktlag v/ Dagfinn Haget

RS 6/2020 - Rapport 2020 – Dispensasjon for motorisert ferdsel til Fjellbu i Fregn NR - Anders
Haugen

RS 7/2020 - Samarbeidsavtale mellom DNT og Fylkesmannen i Innlandet om UT.no

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Fulufjellet	19/2020	3.12.2020

Delegerte saker (DS)

Forvalters innstilling

Delegerte saker tas til orientering.

Saksopplysninger og vurdering

DS 3/2020 - Dispensasjon for motorisert uttransport av felt elg 2020-2022 - Tangådalen jaktlag

DS 4/2020 – Dispensasjon for motorisert uttransport av felt elg 2020-2023 - Bergåneset jaktlag

DS 5/2020 – Dispensasjon for motorisert uttransport av felt elg 2020-2023 - Linnes Øst jaktlag

DS 6/2020 - Dispensasjon for oppkjøring av skiløype 2020/2021 - Ljørdalen Løypeforening

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Fulufjellet	20/2020	3.12.2020

Fulufjellet NP – Opparbeiding av innfallsporter i henhold til *Forprosjekt 2018-2019 - Innfallsporter til Fulufjellet nasjonalpark*

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet vedtar at rapporten «Innfallsporter til Fulufjellet – Forprosjekt 2018-2019» skal legges til grunn ved etablering og opparbeiding av innfallsportene og informasjonspunkter til Fulufjellet nasjonalpark. Denne rapporten viser konkrete forslag til fysiske løsninger ved innfallsportene til Fulufjellet nasjonalpark; Storbekkåsen, Bråtafallet og Bergådalen, i Trysil kommune.

Til tross for at denne rapporten skisserer forslag til konkrete løsninger, åpnes det opp for følgende tilføyelser/ endringer:

1. Skiltplassing og -antall kan justeres i forhold til opplysninger gitt i tekst og situasjonskartene i rapporten. Det skal utarbeides en egen skiltplan som synliggjør behovet for mengde, type og plassering av skiltmateriell.
2. Det prioriteres å etablere gangbru over Bergåa i Bergådalen, mens løsning for kryssing av Nordre Bjørnåsbekken vurderes nærmere. Det kan etableres en enklere løsning med ekstra steinsetting i bekkeløpet i Nordre Bjørnåsbekken, eller det kan etableres en enklere bruløsning ved behov. Plassering av gangbru over Bergåa må vurderes nærmere, ettersom kostnadene knyttet til opparbeiding stiger med spenn over åa.

Dokumenter i saken

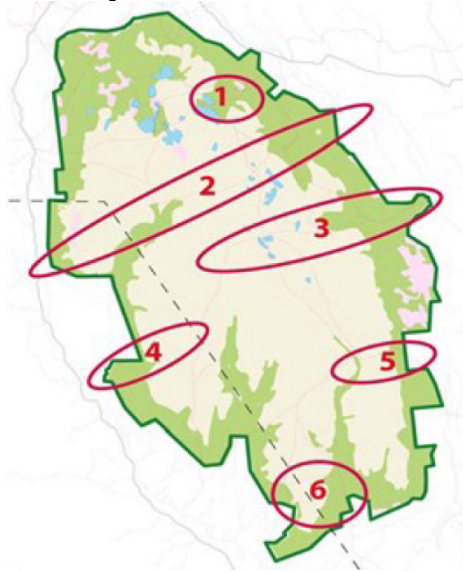
- Rapport: *Innfallsporter til Fulufjellet - Forprosjekt 2018-2019*, datert 08.05.2019 (Feste Nordøst as)

Saksopplysninger

Bakgrunnen for oppstart av forprosjektet for innfallsporter til Fulufjellet nasjonalpark, som resulterte i rapporten som nå er oppe til behandling, er arbeidet med interregprosjektet «Grenseoverskridende besøksforvaltning for Fulufjellets nasjonalparker» i perioden 2015-2018. Prosjektet, i regi av Länsstyrelsen i Dalarna og Nasjonalparkstyret for Fulufjellet, har munnet ut i et omfattende besøksstrategidokument med forslag til konkrete tiltak som fokuserer på det helhetlige Fulufjellet. I strategien er det pekt på 6 fokusområder for Fulufjellet samlet. Dette er utvalgte områder for satsing med ulik tilretteleggingsgrad.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Figur 1. Fokusområder

Formålet med besøksstrategien er å øke kvaliteten på besøksforvaltningen i verneområdene. Dette for å ivareta naturverdiene, gi bedre opplevelser for brukerne og gi økt mulighet for lokal verdiskaping. Besøksstrategien skal blant annet sørge for samkjøring mellom Merkevarerstrategiene for Norges og Sveriges nasjonalparker.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet ønsker å øke fokuset på kundereisen for de besøkende til nasjonalparken(e), utvikle gode informasjonspunkter og etablere/videreutvikle noen innfallsporner med høy kvalitet ved utvalgte fokusområder i Fulufjellet. Det er valgt ut tre fokusområder i den norske delen av Fulufjellet nasjonalpark (2,4 og 6 - se figur 1). Fokusområdene er valgt ut for satsing med ulik tilretteleggingsgrad i de kommende årene. Området utenfor de utpekte fokusområdene kommer til å preges av liten grad av eller ingen tilrettelegging og markedsføring.

Storbekåsene som ligger i fokusområde 6 er hovedinnfallsporet til Fulufjellet nasjonalpark på norsk side. Dette har vært et naturlig valg med bakgrunn i nærheten til nasjonalparkgrensa, eksisterende infrastruktur og tradisjonell bruk. I dette området er det de siste årene allerede investert betydelige midler til oppgradering og utvikling (rasteområde med bord, benker og bål plass, portaler i trysilsandstein, gapahuk, oppgrusing mm), men den har likevel behov for noe videreutvikling i tråd med den nye Merkevarer for Norges nasjonalparker (les mer om Merkevarer for Norges nasjonalparker her: <http://designmanual.norgesnasjonalparker.no/>).

I fokusområde 4 finner vi Bråtafallet og Bergådalen. Disse lokalitetene er et viktig startpunkt til utpekte besøksmål som "Storfurua" og "Slottet", Fulufjellets høyeste topp. Det er allerede noe tilrettelegging ved Bråtafallet (besøksområde med sti tilrettelagt for rullestolbrukere, gapahuk, utedo og natursti), men her må standarden på skilting og tilrettelegging oppgraderes for å oppfylle kriteriene til overnevnte merkevarer.

Som en del av arbeidet med fokusområdene lyste nasjonalparkstyret ut et oppdrag, i form av et forprosjekt/en rapport, som skulle se nærmere på innfallsporene til Fulufjellet nasjonalpark; Storbekåsene og Bråtafallet/Bergådalen i Trysil kommune. Forprosjektrapporten er altså et ledd i etablering og videreutvikling av disse innfallsporene.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Forprosjektet har tatt utgangspunkt i eksisterende situasjon ved innfallsportene og det har blitt utarbeidet forslag til mulige løsninger for informasjonsplassering/-utforming, kanalisering av ferdsel, tilrettelegging for publikum, møblering og parkeringsløsninger.

Vurdering

Rapporten *Innfallsporter til Fulufjellet - Forprosjekt 2018-2019*, utarbeidet av Feste Nordøst as, er forankret i både godkjent forvaltningsplan og besøksstrategi for Fulufjellet nasjonalpark. Disse dokumentene er foreløpig ikke tilgjengeliggjort for publikum, ettersom det gjenstår arbeid med både teknisk ferdigstilling og distribusjon. Dette er en prioritert oppgave for forvalter i tiden fremover.

Forvaltningsplanen gir føringer for hvordan verneforskriften skal tolkes og praktiseres, mens besøksstrategien bygger på og samtidig er et likestilt tillegg til forvaltningsplanen. Forvaltningsplanen inneholder en rekke retningslinjer som gir føringer for arbeidet med besøksforvaltningen. Med besøksforvaltning menes å legge til rette for og styre bruken av en nasjonalpark slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapingen blir størst mulig, forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas. En besøksstrategi er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil gjennomføre besøksforvaltning for verneområdet. Besøksstrategien skal vise hvilke tiltak (informasjon, fysisk tilrettelegging, sonering, oppsyn etc.) som er nødvendige for å *balansere* verneverdier, besøkende og lokal verdiskaping.

Med god tilrettelegging ved utvalgte områder (differensiert forvaltning) vil det helhetlige Fulufjellet tåle et større antall besøkende. For å sikre og ivareta verneverdier i nasjonalparkene vil det å legge til rette for turer og attraksjoner til områder som kan tåle et høyt ferdselstrykk være med på å skjerme større deler av Fulufjellet. Å skjerme deler av nasjonalparkene vil i tillegg til å sikre leveområder for sårbare arter og vegetasjon, gi et tilbud til besøkende som ønsker å oppleve mindre tilrettelagt natur, samt stillhet og ro. Det er i forvaltningsplanen og besøksstrategien derfor pekt på et utvalg områder/strekninger som kan være interessante i forhold til tilrettelegging for verdiskaping og de besøkende, samt videre utvikling basert på natur- og kulturverdier. Storbekåsen og Bergådalen/ Bråtafallet er utpekt som innfallsporter på norsk side av grensen, mens det i tillegg er vist til andre sentrale lokaliteter for informasjonstavler; Ljørdalen sentrum, rasteplass sør for Linnen og P-plass øst for Støa.

Det er med bakgrunn i dette at Feste Nordøst AS ble engasjert, for å utarbeide forslag til landskapsmessig utforming av Storbekåsen og Bråtafallet. Dette gjelder oversiktsplaner, situasjonsplaner og beskrivelser av anbefalte tiltak, herunder:

- Kanalisering av ferdsel
- Etablering av parkeringsplasser
- Nye informasjonstavler og skilt
- Opprusting av gapahuker, utedoer, bålplasser og andre anlegg
- Forsterking av stier

Rapporten er vedlagt i sin helhet og det vil ikke bli gjengitt ytterligere detaljer om mulige løsninger her, ettersom rapporten i stor grad er selvbeskrivende og består av situasjonskart som viser forslag til opparbeiding på de utvalgte lokalitetene.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Når en nå skal vedta å legge dette arbeidet til grunn for videre opparbeiding og etablering ved innfallsportene og randsonen til Fulufjellet nasjonalpark, ser forvalter imidlertid behovet for å ha litt spillerom når det kommer til visse aspekter ved dette grunnlagsdokumentet. Dette gjelder først og fremst i forhold til skiltmateriell – både når det kommer til mengde, type og plassering. Det er derfor gjort en presisering i vedtaket, at behovet for skiltmateriell skal fremgå av en egen skiltplan og at denne rapporten dermed ikke skal legge føringer for denne typen tiltak, selv om skilt i utgangspunktet er vist i situasjonskartene i rapporten. Tanken er at forvalter selv skal utarbeide en slik enkel skiltplan.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet har i tidligere møte også vurdert et annet tiltak som skisseres i denne rapporten – opparbeiding av gangbruer i Bergådalen. Det er knyttet store kostnader til opparbeiding av denne typen tiltak, så det presiseres dermed i vedtaket at det skal prioriteres å etablere gangbru over Bergåa i Bergådalen, mens løsning for kryssing av Nordre Bjørnåsbekken må vurderes nærmere. I dialog med SNO har det blant annet blitt diskutert mulige løsninger som ekstra steinsetting i bekkeløpet i Nordre Bjørnåsbekken, eller etablering av en enklere bruløsning ved behov. Plasseringen av gangbru over Bergåa må også vurderes nærmere, ettersom kostnadene knyttet til opparbeiding stiger med spenn over åa.

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet vedtar at rapporten «Innfallsporter til Fulufjellet – Forprosjekt 2018-2019» skal legges til grunn ved etablering og opparbeiding av innfallsportene og informasjonspunkter til Fulufjellet nasjonalpark. Denne rapporten viser konkrete forslag til fysiske løsninger ved innfallsportene til Fulufjellet nasjonalpark; Storbekkåsen, Bråtafallet og Bergådalen, i Trysil kommune.

Til tross for at denne rapporten skisserer forslag til konkrete løsninger, åpnes det opp for følgende tilføyelser/ endringer:

1. Skiltplassering og -antall kan justeres i forhold til opplysninger gitt i tekst og situasjonskartene i rapporten. Det skal utarbeides en egen skiltplan som synliggjør behovet for mengde, type og plassering av skiltmateriell.
2. Det prioriteres å etablere gangbru over Bergåa i Bergådalen, mens løsning for kryssing av Nordre Bjørnåsbekken vurderes nærmere. Det kan etableres en enklere løsning med ekstra steinsetting i bekkeløpet i Nordre Bjørnåsbekken, eller det kan etableres en enklere bruløsning ved behov. Plassering av gangbru over Bergåa må vurderes nærmere, ettersom kostnadene knyttet til opparbeiding stiger med spenn over åa.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Fulufjellet	21/2020	3.12.2020

Bestilling av midler til tiltak, og tjenester fra Statens naturoppsyn for 2021

Forvalters innstilling

Dokumenter i saken

- Brev fra Miljødirektoratet datert 3.11.2020; *Rammer og opplegg for Fylkesmannen og verneområdestyrer – innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder og bestilling av tjenester fra SNO – 2021*
- Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025
- Skjema for innspill om ønsket SNO-ressurs 2021

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret skal søke Miljødirektoratet om midler til tiltak i verneområdene og bestille tjenester av SNO for året 2021.

Strategi for bruk av tiltaksmidler – post 1420.31

Det overordnede målet for bruk av tiltaksmidlene er at naturtilstanden i verneområdene opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet understreker at det er viktig å prioritere tiltak som bedrer tilstanden til verneverdiene, herunder også utredninger som er nødvendige før informasjonstiltak, og skjøtsels- og tilretteleggingstiltak iverksettes. Miljødirektoratet påpeker videre at for å sikre en god opplevelse for besøkende skal det følges opp tiltak som er forankret i besøksstrategier, herunder bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Postbeskrivelsen for post 1430.31 gir de formelle rammene for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Det understrekes at posten er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetenes egen regi, eventuelt til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Tiltak skal være forankret i en skjøtsels- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter.

Ved innmelding om tiltaksmidler for nasjonalpark- og verneområdestyrer skal styret være avsender med eget unikt navn. Nasjonalparkstyret skal melde inn sine behov for forvaltnings- og skjøtselstiltak i verneområdene direkte til Miljødirektoratet, som tildeler ut fra en nasjonal prioritering. Nasjonalparkstyret skal selv disponere og prioritere bruken av de tildelte midlene, og bestemme hvem som skal gjennomføre tiltakene. Det er en forutsetning at SNO sine oppgaver og aktiviteter i verneområdene blir samordnet med tildelingen av midler til tiltak i verneområdene slik at det blir en effektiv bruk av de samlede ressursene til tiltak.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal benyttes for innmelding av behov for midler til tiltak i verneområdene. Frist er 10. januar 2021.

Innspill til bestilling av ressurser fra SNO

I Miljødirektoratets brev av 3. november 2020 påpekes blant annet følgende:

Bestillingsmøtet mellom forvaltningsmyndigheten og SNO-lokalt skal sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak i felt som SNO kan utføre. Bestillingsmøte 1 avholdes i november/desember hvor rapport og erfaringer fra året som har gått gjennomgås. Både forvaltningsmyndighet og SNO bidrar med sine erfaringer og diskuterer utfordringer og behov for kommende år. Bestillingene sendes inn innen 10. januar 2021. Etter budsjettildelingen til forvaltningsmyndigheten, gjennomføres bestillingsmøte 2 hvor endelig prioritering av SNOs innsats avtales.

[...]

SNO er selv ansvarlig for planlegging, prioriteringer og økonomi for gjennomføring og rapportering av tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er likevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter faglige utfordringer og tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsyn- og kontrollvirksomheten for kommende år.

[...]

Bestillingsoppgavene sendes SNO (postmottak@miljodir.no) på vedlagte bestillingsskjema (se vedlegg 3). SNO vil avstemme disse oppgavene opp mot andre pålagte oppgaver, samt kapasitet og kompetanse for øvrig.

For nasjonalparkstyret for Fulufjellet blir bestillingsmøtet gjennomført mellom nasjonalparkstyret og SNO v/Runa Skyrud.

Vurdering

Det er naturlig at den vedtatte tiltaksplanen i forvaltningsplanen for Fulufjellet nasjonalpark, samt tiltaksplanen i besøksstrategien for Fulufjellets nasjonalparker, danner utgangspunktet for vurderingen av hvilke tiltak som nasjonalparkstyret søker om midler til gjennom ESS (fra statsbudsjettets kap./post 1420.31). Med bakgrunn i at få tiltak ble påbegynt eller gjennomført i 2020 – blant annet fordi tidligere vikar i forvalterstilling gikk av med pensjon 1. juni og ny forvalter først var på plass halvveis ut i 2020, samt utfordringer med bestilling av tjenester under koronapandemien - er det behov for mye midler i kommende sesong.

Nasjonalparkforvalter ser for seg at følgende tiltak er aktuelle å søke om midler til for 2021 (uprioritert rekkefølge):

Foreslåtte tiltak for 2021	Sum	Kommentarer
Ferdigstille forsterkningen av stien til Brynflået fra Storbekkåsen (steinsetting, rydding, steinbru)	600 000	Nytt kostnadsoverslag tilsier økning i sum fra 400 til 600 000

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Skilting og informasjon ved hovedinnfallsport på Storbekkåsen og biinnfallsport ved Bråtafallet, samt sentrale punkter på veg og rasteplasser	300 000	
Anlegg av parkeringsplasser - Storbekkåsen og Bergådalen	100 000	
Prosjektering og etablering av gangbru over Bergåa (og Nordre Bjørnåsbekken?)	500 000	
Produksjon av oppgradert natursti ved Bråtafallet	100 000	
Oppgradering av rasteplass (gapahuk, bord/benk, rydding av vegetasjon mm) i Bråtafallet	50 000	
Prosjektere Skjærvegen/Skärvallenstien	30 000	
Totalt	1 680 000	

Vedlagt ligger et utkast til bestillingsskjema for tjenester fra SNO for 2021. Forslaget danner utgangspunktet for drøftingen mellom nasjonalparkstyret og SNO på møtet.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	22/2020	3.12.2020

Budsjett for drift, plan- og strategiarbeid 2021

Forvalters innstilling

Forslag til budsjett for drift, plan- og strategiarbeid i 2021 legges fram for diskusjon og godkjenning i styret:

Post	Formål	Bevilget 2020	Disponert	Balanse	Budsjett 2021
1420.21	Drift av nasjonalparkstyret	150 000			150 000
1420.21	Plan- og strategiarbeid	100 000			100 000
1420.21	Nettsider Fulufjellet NP	-			70 000
1420.21	Ferdsestiller	-			-

Dokumenter

- Miljødirektoratets brev av 3. november 2020.

Saksopplysninger

Miljødirektoratet har, i brev datert 3. november 2020, informert nasjonalpark- og verneområdestyrer om at det skal søkes om midler til drift av styret og diverse andre behov som forvaltningsplaner og ferdsestiller. Det heter blant annet i dette brevet:

«For 2021 skal verneområdestyrene melde inn ønske om driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS[...]».

I veiledningsteksten det henvises til over, står det følgende:

Verneområder som forvaltes av styrer

For verneområder som forvaltes av styrer, skal styrene melde inn behov for midler over kapittel/post 1420.21 i ESS. Dette gjelder følgende:

- Drift av nasjonalpark- og verneområdestyrer inkl styret for Trillemarka-Rollagsfjell
- Forvaltningsplaner og besøksstrategier for nasjonalparker og andre store verneområder

Deltakelse på nasjonalparkkonferansen og oppdatering av nettsider bør tas med i vurderingen av behov for midler. Dersom rammene tillater det vil det også kunne gis midler til nødvendige kartlegginger som grunnlag for forvaltningsplaner og besøksstrategier samt utarbeidelse av skjøtselsplaner.

Vurdering

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Forvalter foreslår at styret søker om kr. 150 000 til drift også for 2021. Bakgrunnen for dette er blant annet at det planlegges et åpent folkemøte i Ljørdalen i regi av styret neste år. Her er tanken å videreformidle informasjon om nasjonalparken og andre sentrale temaer som bruk av kommersiell logo, SNOs rolle og lignende. Videre vil andre samlinger, som for eksempel nasjonalparkkonferansen være sentral og delta på. Det bør også gjennomføres møteaktivitet med administrativt kontaktutvalg og faglig rådgivende utvalg i 2021. I tillegg vil det være aktuelt å arrangere Fulufjellsseminaret, dersom situasjonen tilknyttet koronapandemien tillater det.

Forslaget til forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark ble endelig godkjent av Miljødirektoratet 18. mai 2017, men dokumentet er ikke ferdigstilt og teknisk produsert etter de siste kommentarer og innspill fra Miljødirektoratet. Dette arbeidet bør prioriteres i 2021. Arbeidet med en besøksstrategi for Fulufjellet ble startet opp i 2016 i samarbeid med Länsstyrelsen i Dalarna. Forslaget til besøksstrategi for det helhetlige Fulufjellet ble endelig godkjent av Miljødirektoratet 25. mars 2020 og her gjenstår det også arbeid knyttet til rettskriving og teknisk ferdigstilling. Det forventes å være kostnader til kjøp av bilder og produksjon av kart, hjelp med layout, trykking og utsendelse for begge disse dokumentene. Forvalter vurderer at det må settes av kr. 100 000 til planarbeid i 2021, ettersom det ikke var tid til å utføre dette arbeidet i 2020.

Som det presiseres i veiledningen til bestilling av midler til nasjonalparker og andre verneområder via ESS, bør eventuell oppdatering av nettsider tas med i vurderingen av behov for midler. Forvalter har i denne forbindelse gjort en vurdering av hva andre verneområder har søkt om og kommet frem til at det bør settes av kr. 70 000 til etablering av nettsider for Fulufjellet nasjonalpark i 2021.

Eventuelt behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdselstellere skal også meldes inn i ESS.

Det skal både meldes inn behov for å kunne beholde tellere som allerede er i bruk og behov for nye tellere. Behovet må begrunnes da det erfaringsvis er stor etterspørsel etter tellere. Behov for personalressurser i felt fra SNO for oppsetting og drift, meldes inn i SNOs bestillingsskjema. SNO eller en av SNOs tjenesteytere (etter avtale med SNO) skal bistå ved utsetting og innrapportering av koordinater, stedsnavn og innlegging i basen.

Det har gått mange år siden siste, og hittil eneste, ferdselstelling ble utført i Fulufjellet nasjonalpark. Denne ble utført i forbindelse med en brukerundersøkelse i 2016. Ettersom besøkstrykket ser ut til å ha økt de senere årene, er det ønskelig med en ny telling ved hovedinnfallsporten til nasjonalparken – på stien fra Storbekkasen opp mot Brynflået.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	23/2020	3.12.2020

Møteplan for 2021

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet vedtar følgende møteplan for 2021:

Dato	Type møte	Hovedtema
Mars	Styremøte	- Bestillingsmøte 2 m/SNO - Tiltak
Juni	Styremøte, eventuelt kombinert med befarings/studietur	- Løpende saker - Tiltak - Eventuell befarings/studietur
September	Styremøte, eventuelt kombinert med befarings	- Løpende saker - Eventuell befarings
November/desember	Styremøte	- Bestillingsmøte 1 m/SNO - Løpende saker

Saksopplysninger og vurdering

I henhold til styrevedtektene skal styret avholde minst 4 møter årlig, og ellers som leder bestemmer det. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

I 2020 er det avholdt 4 styremøter, inkludert dette møtet. Møte nr. 2, 26. juni, ble imidlertid ikke avholdt som et formelt styremøte, men som er opplæringsdag for både styret og ny forvalter. I september kombinerte styret møtet med en befarings-/studietur til nasjonalparken, primært for å se på pågående eller planlagte tiltak i og i randsonen til nasjonalparken. For å få tid til dette ble dette møtet avholdt over to dager. Styret deltok også på en styreopplæringsdag på Lillehammer 17. august.

Nasjonalparkstyret må møtes jevnlig for å kunne behandle saker og vurdere tiltak. Møteplanen for 2021 tar utgangspunkt i 4 styremøter, inkludert én befarings/studietur. Møteplanen er foreslått på bakgrunn av erfaringer fra tidligere år. I tillegg kan det bli aktuelt med telefonmøter/elektroniske møter ved hastesaker.

De omtrentlige møtedatoene er tilpasset de saker og aktiviteter som styret erfaringsmessig må behandle til de ulike tidene av året. Eksakte møtedatoer må settes av nasjonalparkstyret.

Det bør også avholdes minimum ett møte med administrativt kontaktutvalg og faglig rådgivende i løpet av 2021. Dette kan kombineres med et åpent folkemøte, som er foreslått arrangert i Ljørdalen i løpet av 2021.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	24/2020	3.12.2020

Orienterings- og drøftingssaker

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret tar de framlagte orienteringssakene til etterretning.

Saksopplysninger og vurdering

Følgende saker legges frem til orientering/drøfting:

- Søknad kommersielt merke
- Speilvendingsprinsippet sykling i verneområder
- GNIST
- Bygging av gangbru - status
- Status stiftersterkning Brynflået – kostnadsoverslag og prosess
- Diverse bestillinger 2020 – utenom tiltaksliste (verneskilt og skiltstenger, logoprodukter)
- Melding om oppstart: Rullering av forvaltningsplan for rovvilt - Rovviltneemnda region 5
- Eventuelle andre saker som ønskes drøftet

**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Storvegen 5
2420 Trysil

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 62 55 11 87
fminpost@fylkesmannen.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/fulufjellet>

Arne Kristian Fjellhammer
Fjellhammervegen 99
2743 Harestua

Saksbehandler Ariane Bekk Norstad

Vår ref. 2020/9778
PRIMÆRKLASSERING

Deres ref.

Dato 11.09.2020

Delegert vedtak - Fulufjellet nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert uttransport av felt elg 2020-2022 - Tangådalen jaktlag

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet v/nasjonalparkforvalter gir, med hjemmel i verneforskriften § 3 pkt. 6.1, Tangådalen jaktlag v/ Arne Kristian Fjellhammer tillatelse til å bruke lett beltegående kjøretøy ved uttransport av felt elg i jakta 2020-2022. Følgende vilkår er knyttet til dispensasjonen:

- Tillatelsen gjelder for medlemmene av Tangådalen jaktlag under elgjakta i perioden 2020-2022.
- Kjøring innenfor nasjonalparken skal begrenses til det aller nødvendigste. Tillatelsen omfatter kjøring med formål å frakte ut elgslakt, og ren persontransport er dermed ikke tillatt. Dersom jaktlaget er gitt tillatelse til å felle hjort, gjelder dispensasjonen også for uttransport av denne typen felt vilt.
- Det skal kun benyttes lett beltegående kjøretøy (jernhest/elgtrekk), i tråd med innsendt søknad.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjon og terreng unngås. Det skal ikke settes varige spor i grunnen, og dermed skal bløte partier unngås. Kjøring skal fortrinnsvis foregå langs eksisterende stier og råk.
- Innen 10. januar, hvert år tillatelsen er gyldig, skal nasjonalparkstyret motta en skriftlig rapport hvorvidt dispensasjonen er benyttet, og i tilfellet hvordan og hvor uttransporten har foregått. Traseer hvor kjøretøyet er benyttet skal inntegnes i kart og vedlegges denne oversendelsen.
- Tillatelsen må medbringes ved transport.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter. Kommunen har ansvar for behandling etter motorferdselloven. Dere må selv avklare behovet for tillatelse etter annet lovverk og innhente grunneier(e)s tillatelse før tiltaket kan utføres.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Fulufjellet nasjonalparkstyre.

Søknaden

Tangådalen jaktlag v/Arne Kristian Fjellhammer har i søknad datert 9. september 2020 søkt om tillatelse til bruk av lett beltegående kjøretøy, for uttransport av eventuelle felte elger under elgjakta i perioden 2020-2022. Jaktfeltet Tangådalen ligger i Ljørdalen i Trysil kommune og berører Fulufjellet nasjonalpark.

Lovgrunnlag

Deler av jaktfeltet ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark. Nasjonalparken ble opprettet ved kongelig resolusjon av 27. april 2012 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er blant annet å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1.

Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøy og luftfartøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Motorisert ferdsel utgjør et støyforurensningsproblem og står i motsetning til naturens egne lyder. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparker på et minimum, og begrense denne til det strengt nødvendige.

I følge § 3 punkt 6.1 i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark er, med noen unntak, all motorisert ferdsel i utgangspunktet forbudt. I bestemmelsenes § 3 punkt 6.3.e heter det imidlertid at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til «bruk av lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget eller luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort».

I tråd med den nye forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre store verneområder ble forvaltningsmyndigheten for Fulufjellet nasjonalpark delegert til et politisk sammensatt nasjonalparkstyre, med representanter fra Trysil kommune og (daværende) Hedmark fylkeskommune ved Miljøverndepartementets vedtak av 15. mars 2013. På vegne av nasjonalparkstyret, er imidlertid nasjonalparkforvalteren delegert myndighet til å avgjøre saker i henhold til verneforskriftens § 3 punkt 6.3e for søknader som gjelder uttransport av felt elg og hjort med beltegående kjøretøy.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml.) §§ 8 – 12, jf. § 7 skal også inngå i vurderingene av saken.

Vurdering

I verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark er det en direkte hjemmel for å bruke lett beltegående kjøretøy til uttransport av felt storvilt, jf. § 3 punkt 6.3.e.

Naturmangfoldlovens § 8 omhandler kunnskapsgrunnlaget tilknyttet de naturfaglige verdiene. Nasjonalparkforvalter mener, med bakgrunn i naturfaglige sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet, å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensen av den omsøkte kjøringen - slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Det er også gitt dispensasjon til tilsvarende formål ved tidligere anledning, og det er ikke påvist uakseptabel slitasje på vegetasjonen ved bruk av elgtrekk fra tidligere år. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Barmarkskjøring i Fulufjellet nasjonalpark *kan* medføre uheldig sporsetting og terrengslitasje, samt representere en forstyrrelsesfaktor i forhold til dyrelivet. Forutsatt at det legges betydelig vekt på å kjøre hensynsfullt og skånsomt og at motorisert uttransport av felte dyr begrenses til det aller nødvendigste, så anser ikke nasjonalparkforvalteren at slik transport med et lett beltekjøretøy vil kunne medføre nevneverdig skade på naturmangfoldet. Selv om nasjonalparken er berørt av andre elgjaktfelt som også har behov for motorisert uttransport av felt elg, så kan nasjonalparkforvalteren ikke se at den aktuelle saken sammen med eventuelle andre transporter på barmark vil føre til at belastningen på naturmiljøet samlet sett vil bli for stor.

Naturmangfoldlovens § 11 presiserer at kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. I utgangspunktet er vilkårene som gis til denne dispensasjonen ment å forhindre slik miljøforringelse. Hvis det likevel oppstår varige spor i terrenget, eller andre skader på naturverdiene i nasjonalparken, vil tiltakshaver bli ansvarlig for å rette opp disse så langt det går.

Det kan lett settes varige spor dersom det kjøres i bløte partier både i og utenfor myr med kjøretøy som har for stort marktrykk i forhold til markens bæreevne. Et standard krav i forbindelse med kjøring på barmark i utmark er altså at det ikke skal settes varige spor i grunnen (jf. Nml. § 12 med krav om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Dette betyr spesielt at bløte områder må unngås. Videre er valg av kjøretøytype ved uttransport relevant. Verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark presiserer at det skal benyttes et "lett beltekjøretøy" ved motorisert uttransport av felt elg og hjort. Nasjonalparkforvalteren har merket seg at jaktlaget skal benytte et slikt kjøretøy.

Med bakgrunn i ovennevnte vurderinger finner Nasjonalparkstyret for Fulufjellet v/nasjonalparkforvalter grunnlag for å tillate motorferdsel, med lett beltegående kjøretøy (jernhest/elgtrekk), for å frakte ut elg som felles innenfor nasjonalparkens del av Tangådalen jaktfelt under elgjakta i perioden 2020-2022. I denne vurderingen er det lagt vekt på at det benyttes et lett beltegående kjøretøy som er skånsomt mot terrenget og at eventuell transport i nasjonalparken i all hovedsak vil foregå på bærekraftig skogsmark.

Med hilsen

Ariane Bekk Norstad
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Kopi til:

FYLKESMANNEN I INNLANDET
STATSKOG SF

Postboks 987 2604
Postboks 63 7801
Sentrum

LILLEHAMMER
NAMSOS

TRYSIL KOMMUNE
Statens Naturoppsyn

Postboks 200 2421
Postboks 5672 7485
Sluppen

TRYSIL
TRONDHEIM

MILJØDIREKTORATET

Postboks 5672 7485
Torgarden

TRONDHEIM

**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Storvegen 5
2420 Trysil

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 62 55 11 87
fminpost@fylkesmannen.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/fulufjellet>

Kent Ove Moren
Lahlum Gård, Kirkevegen 103
2335 Stange

Saksbehandler Ariane Bekk Norstad

Vår ref. 2020/9917
PRIMÆRKLASSERING

Deres ref.

Dato 14.09.2020

Delegert vedtak - Fulufjellet nasjonalpark - Fregn naturreservat - Dispensasjon for motorisert uttransport av felt elg 2020-2023 - Bergåneset jaktlag

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet v/nasjonalparkforvalter gir, med hjemmel i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.1 og fra verneforskriften for Fregn naturreservat § 7 punkt 5, Bergåneset jaktlag v/ Kent Ove Moren tillatelse til å bruke tohjulsstraktor påmontert belter ved uttransport av elg som felles innenfor verneområdenes del av deres jaktfelt under jakta i perioden 2020-2023. Følgende vilkår er knyttet til dispensasjonen:

- Tillatelsen gjelder for medlemmene av Bergåneset jaktlag under elgjakta i perioden 2020-2023.
- Kjøring innenfor nasjonalparken og naturreservatet skal begrenses til det aller nødvendigste. Tillatelsen omfatter kjøring med formål å frakte ut elgslakt, og ren persontransport er dermed ikke tillatt. Dersom jaktlaget er gitt tillatelse til å felle hjort, gjelder dispensasjonen også for uttransport av denne typen felt vilt.
- Det skal kun benyttes kjøretøy i tråd med innsendt søknad.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte, slik at skader på vegetasjon og terreng unngås. Det skal ikke settes varige spor i grunnen, og dermed skal bløte partier unngås. Kjøring skal fortrinnsvis foregå langs eksisterende stier og råk.
- Innen 10. januar, hvert år tillatelsen er gyldig, skal nasjonalparkstyret motta en skriftlig rapport hvorvidt dispensasjonen er benyttet, og i tilfellet hvordan og hvor uttransporten har foregått. Traseer hvor kjøretøyet er benyttet skal inntegnes i kart og vedlegges denne oversendelsen.
- Tillatelsen må medbringes ved transport.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriftene for Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter. Kommunen har ansvar for behandling etter motorferdselloven. Dere må selv avklare behovet for tillatelse etter annet lovverk og innhente grunneier(e)s tillatelse før tiltaket kan utføres.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Fulufjellet nasjonalparkstyre.

Nasjonalpark Fulufjellet
Naturreservat Fregn

Søknaden

Bergåneset jaktlag v/Kent Ove Moren har i søknad datert 10. september 2020 søkt om flerårig tillatelse på samme vilkår som tidligere søknader, for bruk av beltegående kjøretøy til uttransport av eventuelle felte elger under elgjakta. Jaktfeltet ligger i Ljørdalen i Trysil kommune og omfatter nedre del av Bergådalen, søndre del av Fregn og nordre del av Bjønnåsen – altså berører jaktfeltet deler av både Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat.

I henhold til tidligere søknad, bes det om tillatelse til å bruke en liten tohjulstraktor påmontert belter til formålet. Beltetraktoren er av merke og type Agria Drabant. Det påpekes at beltene gir kjøretøyet relativt stor bæreflate med lite marktrykk, og at dette forholdet kombinert med smal bredde gjør at kjøretøyet tar seg skånsomt og fleksibelt fram i terrenget.

Lovgrunnlag

Deler av jaktfeltet ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark. Nasjonalparken ble opprettet ved kongelig resolusjon av 27. april 2012 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er blant annet å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1.

Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøy og luftfartøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Motorisert ferdsel utgjør et støyforurensningsproblem og står i motsetning til naturens egne lyder. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparker på et minimum, og begrense denne til det strengt nødvendige.

I følge § 3 punkt 6.1 i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark er, med noen unntak, all motorisert ferdsel i utgangspunktet forbudt. I bestemmelsenes § 3 punkt 6.3.e heter det imidlertid at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til «bruk av lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget eller luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort».

Deler av jaktfeltet ligger også innenfor Fregn naturreservat som ble opprettet ved kongelig resolusjon av 27. april 2012 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Formålet med opprettelsen av Fregn naturreservat er blant annet å bevare et naturskogspreget barskogsområde som har særskilt betydning for biologisk mangfold, variasjonsbredden i økosystemer, naturtyper, arter og genetisk mangfold. Av spesielle kvaliteter har området store arealer med gammel furu- og granskog på kalkrik grunn med et rikt artsmangfold. Området er på grunn av sin naturtilstand, produktivitet og egenart av særskilt naturvitenskapelig betydning.

I følge § 5 punkt 1 i verneforskriften for Fregn naturreservat er motorferdsel til lands og til vanns forbudt, herunder start og landing med luftfartøy. I bestemmelsens § 6 punkt 2 heter det imidlertid at ferdselsbestemmelsen ikke er til hinder for nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett terrenggående beltekjøretøy, som ikke setter varige spor i terrenget. Vernebestemmelsens § 7 punkt 5 sier videre at forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett terrengkjørende beltekjøretøy som nevnt i § 6 punkt 2.

I tråd med den nye forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre store verneområder ble forvaltningsmyndigheten for Fulufjellet nasjonalpark delegert til et politisk sammensatt nasjonalparkstyre, med representanter fra Trysil kommune og (daværende) Hedmark fylkeskommune ved Miljøverndepartementets vedtak av 15. mars 2013. På vegne av nasjonalparkstyret, er imidlertid nasjonalparkforvalteren delegert myndighet til å avgjøre saker blant annet i henhold til verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.3 e, og i henhold til verneforskriften for Fregn naturreservat § 7 punkt 5.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml.) §§ 8 – 12, jf. § 7 skal også inngå i vurderingene av saken.

Vurdering

Naturmangfoldlovens § 8 omhandler kunnskapsgrunnlaget tilknyttet de naturfaglige verdiene. Nasjonalparkforvalter mener, med bakgrunn i naturfaglige sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet, å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensen av den omsøkte kjøringen - slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Det er også gitt dispensasjon til tilsvarende formål ved tidligere anledning, og det er ikke påvist uakseptabel slitasje på vegetasjonen ved bruk av elgtrekk fra tidligere år. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Barmarkskjøring i Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat *kan* medføre uheldig sporsetting og terrengslitasje, samt representere en forstyrrelsesfaktor i forhold til dyrelivet. Forutsatt at det legges betydelig vekt på å kjøre hensynsfullt og skånsomt og at motorisert uttransport av felte dyr begrenses til det aller nødvendigste, så anser ikke nasjonalparkforvalteren at slik transport med et lett beltekjøretøy vil kunne medføre nevneverdig skade på naturmangfoldet. Selv om nasjonalparken og naturreservatet er berørt av andre elgjaktfelt som også har behov for motorisert uttransport av felt elg, så kan nasjonalparkforvalteren ikke se at den aktuelle saken sammen med eventuelle andre transporter på barmark vil føre til at belastningen på naturmiljøet samlet sett vil bli for stor.

Naturmangfoldlovens § 11 presiserer at kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. I utgangspunktet er vilkårene som gis til denne dispensasjonen ment å forhindre slik miljøforringelse. Hvis det likevel oppstår varige spor i terrenget, eller andre skader på naturverdiene i nasjonalparken og naturreservatet, vil tiltakshaver bli ansvarlig for å rette opp disse så langt det går.

Det kan lett settes varige spor dersom det kjøres i bløte partier både i og utenfor myr med kjøretøy som har for stort marktrykk i forhold til markens bæreevne. Et standard krav i forbindelse med kjøring på barmark i utmark er altså at det ikke skal settes varige spor i grunnen (jf. Nml. § 12 med krav om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Dette betyr spesielt at bløte områder må unngås. Videre er valg av kjøretøytype ved uttransport relevant. Verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark presiserer at det skal benyttes et "lett beltekjøretøy" ved motorisert uttransport av felt elg, og i verneforskriften for Fregn naturreservat er det et generelt unntak fra motorferdselsforbudet for uttransport av felt elg og hjort med lett terrenggående beltekjøretøy, jf. verneforskriftens § 6 punkt 2. Verneforskriften for Fregn naturreservat åpner imidlertid også opp for nødvendig uttransportering av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett terrenggående beltekjøretøy.

I henhold til tidligere innvilget dispensasjon har det blitt stilt spørsmålstegn ved om en Agria Drabant er å betrakte som et lett beltekjøretøy. Et tradisjonelt elgtrekk er noe lettere og har gummibelter. En har merket seg argumentasjonen om at de brede beltene på Agriaen gjør at marktrykket blir lite, samt opplysningen om at det påmonterte ekstramønsteret på beltene er fjernet. Etter en samlet vurdering finner nasjonalparkforvalteren å kunne akseptere at den aktuelle tohjulstraktoren m/beltes brukes ved uttransport av elg som eventuelt felles i det aktuelle jaktfeltet innenfor Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat. Ettersom det er stilt spørsmålstegn ved hvorvidt kjøretøyet som skal benyttes kan defineres som «lett beltekjøretøy», anses imidlertid ikke dette å falle inn under det generelle unntaket fra motorferdselsforbudet i verneforskriften for Fregn naturreservat, jf. § 6 punkt 2. I vurderingen er det lagt vekt på at det knapt er myr eller våtmark innenfor de to verneområdenes del av jaktfeltet, kun relativt bærekraftig skogkledd fastmark, og at kjøringen trolig vil bli av beskjedent omfang og at det ikke vil bli kjørt mye fram og tilbake i samme trase slik at varige spor i terrenget unngås.

Med bakgrunn i ovennevnte vurderinger finner nasjonalparkforvalter å kunne gi Bergåneset jaktlag dispensasjon, fra verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.1 og fra verneforskriften for Fregn naturreservat § 7 punkt 5, for bruk av tohjulstraktor påmontert belter ved uttransport av elg som felles innenfor verneområdenes del av deres jaktfelt under jakta i perioden 2020-2023. I denne vurderingen er det lagt vekt på at omfanget av slik kjøring trolig vil bli svært begrenset, at det benyttes

**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

---

et relativt lett beltegående kjøretøy som skal være skånsomt mot terrenget og at eventuell transport i all hovedsak vil foregå på bærekraftig skogsmark.

Med hilsen

Ariane Bekk Norstad
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Kopi til:

TRYSIL KOMMUNE	Postboks 200	2421	TRYSIL
MILJØDIREKTORATET	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Statens Naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
FYLKESMANNEN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Storvegen 5
2420 Trysil

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 62 55 11 87
fminpost@fylkesmannen.no
<http://www.nasjonalparkstyret.no/fulufjellet>

Per Ove Norstrøm
Skårvegen 1810
2425 Ljørdalen

Saksbehandler Ariane Bekk Norstad

Vår ref. 2020/9918 432.3

Deres ref.

Dato 15.09.2020

Delegert vedtak - Fulufjellet nasjonalpark - Fregn naturreservat - Dispensasjon for motorisert uttransport av felt elg 2020-2023 - Linnes Øst jaktlag

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet v/nasjonalparkforvalter gir, med hjemmel i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.1, Linnes Øst jaktlag v/ Per Ove Norstrøm tillatelse til å bruke lett beltegående kjøretøy (jernhest) ved uttransport av elg som felles innenfor verneområdenes del av deres jaktfelt under jakta i perioden 2020-2023. Følgende vilkår er knyttet til dispensasjonen:

- Tillatelsen gjelder for medlemmene av Linnes Øst jaktlag under elgjakta i perioden 2020-2023.
- Kjøring innenfor nasjonalparken og naturreservatet skal begrenses til det aller nødvendigste. Tillatelsen omfatter kjøring med formål å frakte ut elgslakt, og ren persontransport er dermed ikke tillatt. Dersom jaktlaget er gitt tillatelse til å felle hjort, gjelder dispensasjonen også for uttransport av denne typen felt vilt.
- Det skal kun benyttes kjøretøy i tråd med innsendt søknad.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte, slik at skader på vegetasjon og terreng unngås. Det skal ikke settes varige spor i grunnen, og dermed skal bløte partier unngås. Kjøring skal fortrinnsvis foregå langs eksisterende stier og råk.
- Innen 10. januar, hvert år tillatelsen er gyldig, skal nasjonalparkstyret motta en skriftlig rapport hvorvidt dispensasjonen er benyttet, og i tilfellet hvordan og hvor uttransporten har foregått. Traseer hvor kjøretøyet er benyttet skal inntegnes i kart og vedlegges denne oversendelsen.
- Tillatelsen må medbringes ved transport.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriftene for Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter. Kommunen har ansvar for behandling etter motorferdselloven. Dere må selv avklare behovet for tillatelse etter annet lovverk og innhente grunneier(e)s tillatelse før tiltaket kan utføres.

Når det gjelder Fregn naturreservat kan opplyses at det i verneforskriften er et generelt unntak fra motorferdselsforbudet for uttransport av felt elg med lett terrenggående beltekjøretøy, jf. verneforskriftens § 6 punkt 2.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Fulufjellet nasjonalparkstyre.

Nasjonalpark
Naturreservat

Fulufjellet
Fregn

Søknaden

Linnes Øst jaktlag v/Per Ove Norstrøm har i søknad datert 13. september 2020 søkt om tillatelse til bruk av lett beltekjøretøy (jernhest) til uttransport av eventuelle felte elger under elgjakta i perioden 2020-2023. Jaktfeltet ligger i Ljørdalen i Trysil kommune og jaktfeltet berører deler av både Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat.

Lovgrunnlag

Deler av jaktfeltet ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark. Nasjonalparken ble opprettet ved kongelig resolusjon av 27. april 2012 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er blant annet å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1.

Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøy og luftfartøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Motorisert ferdsel utgjør et støyforurensningsproblem og står i motsetning til naturens egne lyder. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparker på et minimum, og begrense denne til det strengt nødvendige.

I følge § 3 punkt 6.1 i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark er, med noen unntak, all motorisert ferdsel i utgangspunktet forbudt. I bestemmelsenes § 3 punkt 6.3.e heter det imidlertid at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til «bruk av lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget eller luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort».

Deler av jaktfeltet ligger også innenfor Fregn naturreservat som ble opprettet ved kongelig resolusjon av 27. april 2012 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Formålet med opprettelsen av Fregn naturreservat er blant annet å bevare et naturskogspreget barskogsområde som har særskilt betydning for biologisk mangfold, variasjonsbredden i økosystemer, naturtyper, arter og genetisk mangfold. Av spesielle kvaliteter har området store arealer med gammel furu- og granskog på kalkrik grunn med et rikt artsmangfold. Området er på grunn av sin naturtilstand, produktivitet og egenart av særskilt naturvitenskapelig betydning.

I følge § 5 punkt 1 i verneforskriften for Fregn naturreservat er motorferdsel til lands og til vanns forbudt, herunder start og landing med luftfartøy. I bestemmelsens § 6 punkt 2 heter det imidlertid at ferdselsbestemmelsen ikke er til hinder for nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett terrenggående beltekjøretøy, som ikke setter varige spor i terrenget. Vernebestemmelsens § 7 punkt 5 sier videre at forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett terrengkjørende beltekjøretøy som nevnt i § 6 punkt 2.

I tråd med den nye forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre store verneområder ble forvaltningsmyndigheten for Fulufjellet nasjonalpark delegert til et politisk sammensatt nasjonalparkstyre, med representanter fra Trysil kommune og (daværende) Hedmark fylkeskommune ved Miljøverndepartementets vedtak av 15. mars 2013. På vegne av nasjonalparkstyret, er imidlertid nasjonalparkforvalteren delegert myndighet til å avgjøre saker blant annet i henhold til verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.3 e.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml.) §§ 8 – 12, jf. § 7 skal også inngå i vurderingene av saken.

Vurdering

Naturmangfoldlovens § 8 omhandler kunnskapsgrunnlaget tilknyttet de naturfaglige verdiene. Nasjonalparkforvalter mener, med bakgrunn i naturfaglige sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet, å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensen av den omsøkte kjøringen - slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Det er også gitt dispensasjon til tilsvarende formål ved tidligere

anledning, og det er ikke påvist uakseptabel slitasje på vegetasjonen ved bruk av elgtrekk fra tidligere år. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Barmarkskjøring i Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat *kan* medføre uheldig sporsetting og terrengslitasje, samt representere en forstyrrelsesfaktor i forhold til dyrelivet. Forutsatt at det legges betydelig vekt på å kjøre hensynsfullt og skånsomt og at motorisert uttransport av felte dyr begrenses til det aller nødvendigste, så anser ikke nasjonalparkforvalteren at slik transport med et lett beltekjøretøy vil kunne medføre nevneverdig skade på naturmangfoldet. Selv om nasjonalparken og naturreservatet er berørt av andre elgjaktfelt som også har behov for motorisert uttransport av felt elg, så kan nasjonalparkforvalteren ikke se at den aktuelle saken sammen med eventuelle andre transporter på barmark vil føre til at belastningen på naturmiljøet samlet sett vil bli for stor.

Naturmangfoldlovens § 11 presiserer at kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. I utgangspunktet er vilkårene som gis til denne dispensasjonen ment å forhindre slik miljøforringelse. Hvis det likevel oppstår varige spor i terrenget, eller andre skader på naturverdiene i nasjonalparken og naturreservatet, vil tiltakshaver bli ansvarlig for å rette opp disse så langt det går.

Det kan lett settes varige spor dersom det kjøres i bløte partier både i og utenfor myr med kjøretøy som har for stort marktrykk i forhold til markens bæreevne. Et standard krav i forbindelse med kjøring på barmark i utmark er altså at det ikke skal settes varige spor i grunnen (jf. Nml. § 12 med krav om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Dette betyr spesielt at bløte områder må unngås. Videre er valg av kjøretøytype ved uttransport relevant. Verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark presiserer at det skal benyttes et "lett beltekjøretøy" ved motorisert uttransport av felt elg, og i verneforskriften for Fregn naturreservat er det et generelt unntak fra motorferdselsforbudet for uttransport av felt elg og hjort med lett terrenggående beltekjøretøy, jf. verneforskriftens § 6 punkt 2. Nasjonalparkforvalteren har merket seg at Linnes Øst jaktlag vil benytte et slikt kjøretøy, og dermed faller uttransporten av felt elg inn under det generelle unntaket fra motorferdselsforbudet i verneforskriften for Fregn naturreservat, jf. § 6 punkt 2.

Med bakgrunn i ovennevnte vurderinger finner nasjonalparkforvalter å kunne gi Linnes Øst jaktlag dispensasjon fra verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.1, for bruk av beltegående elgtrekk ved uttransport av elg som felles innenfor verneområdenes del av deres jaktfelt under jakta i perioden 2020-2023. I denne vurderingen er det lagt vekt på at det benyttes et lett beltegående kjøretøy som er skånsomt mot terrenget og at eventuell transport i all hovedsak vil foregå på bærekraftig skogsmark.

Med hilsen

Ariane Bekk Norstad
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Kopi til:

TRYSIL KOMMUNE	Postboks 200	2421	TRYSIL
MILJØDIREKTORATET	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
FYLKESMANNEN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statens Naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

LJØRDALEN LØYPEFORENING
Kvalvegen 1
2385 BRUMUNDDAL

Saksbehandler Ariane Bekk Norstad

Vår ref. 2020/9775 432.3

Deres ref.

Dato 05.10.2020

Delegert vedtak - Fulufjellet NP - Dispensasjon for oppkjøring av skiløype 2020/2021 - Ljørdalen Løypeforening

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet v/nasjonalparkforvalter gir Ljørdalen Løypeforening dispensasjon, fra verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.1, til motorisert ferdsel ved bruk av snøskuter/løypemaskin vinteren 2020/2021. Tillatelsen gjelder for preparering av den delen av skiløypenettet som ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark, og har hjemmel i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.3 g.

Følgende vilkår er knyttet til dispensasjonen:

- Dispensasjonen gjelder for Ljørdalen Løypeforening, for bruk av snøskuter/løypemaskin vintersesongen 2020/2021. Fører er Geir Arne Bergersen.
- Oppkjøring av skiløypen skal skje i henhold til forvaltningsplanen og tidligere innsendt løypekart.
- Dispensasjonen gjelder fram til 30. april 2021. Det skal legges vekt på å begrense kjøringen til det aller nødvendigste. Kjøringen kan bare utføres på frossen og godt snødekt mark eller is.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjon og forstyrrelser av dyrelivet unngås. Det skal ikke foretas rydding av vegetasjon i løypetraseen.
- Ljørdalen Løypeforening er ansvarlig for at all kjøring i nasjonalparken rapporteres inn til nasjonalparkstyret og det kan skje på to måter:
  - Rapportering alternativ 1 (fortrinnsvis):
    - o På mobilappen *Ferdast*, <https://www.ferdast.no/>, som kan lastes ned fra Google Play og Appstore. Her legges dispensasjonen og opplysninger om kjøretøy mm. inn på forhånd og framvises ved kontroll.
    - o «Ny tur» registreres ved hver kjøring.
    - o Ved avslutning av hver tur skjer en automatisk rapportering til Nasjonalparkstyret og SNO, slik at melding om kjøring og innsending av samlet rapport med kart i etterkant ikke er nødvendig.
  - Rapportering alternativ 2:
    - o Føring av skriftlig kjørebok (dato, kjørerute inntegnet på kart, antall turer, samt informasjon om eventuelle kjøreskader). Hver enkelt tur skal fylles ut **før** kjøringen finnes sted.
    - o Rapport (kjøreboka) skal sendes nasjonalparkstyret snarest mulig etter avsluttet sesong og senest 31. mai 2021. Den sendes til Nasjonalparkstyret for Fulufjellet, Postboks 987, 2604 Lillehammer, eller per epost til fminpost@fylkesmannen.no.

Dispensasjonen og kjørejournal skal medbringes under transport (enten i Ferdast eller i papirformat).

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter. Kommunen har ansvar for behandling etter motorferdselloven. Det kan derfor være nødvendig å søke om dispensasjon fra

motorferdselloven hos Trysil kommune, samt å innhente samtykke fra grunneiere før lovlig kjøring kan finne sted.

Klageadgang

*Dette vedtaket er truffet med hjemmel i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, § 3 punkt 6.3 g. Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Klagefristen er **3 uker** fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Nasjonalparkstyret for Fulufjellet.*

Søknaden

Ljørdalen Løypeforening v/Kristian Østvold har, i søknad datert 9. september 2020, søkt om tillatelse til oppkjøring av skiløyper i Fulufjellet nasjonalpark for vintersesongen 2020/2021.

Det opplyses at det ikke er noen endringer i løypenettet eller i øvrige forhold med hensyn til oppkjøringen av skiløyper som er utført de siste årene. En liten del av løypenettet ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark. Dette gjelder løypa til riksgrensen på Brynflået. Utgangspunktet for løypekjøringen innenfor nasjonalparken er fra gapahuken og parkeringsplassen på Storbekkåsen. Sesongen for å kjøre opp løyper starter normalt i november/desember og varer til påske. I henhold til tidligere søknader kjøres traseen i nasjonalparken opp ca. 30 ganger pr. sesong. Formålet med kjøringen er drift og vedlikehold av løypenettet i Ljørdalen som utgjør ca. 90 km.

Lovgrunnlag

Fulufjellet nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon av 27. april 2012 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er blant annet å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1. I formålsparagrafen påpekes det også at allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I følge § 3 punkt 6.1 i verneforskriften for nasjonalparken er, med noen unntak, all motorisert ferdsel i utgangspunktet forbudt. I bestemmelsens § 3 punkt 6.3.g heter det imidlertid at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppkjøring av skiløype til riksgrensen på Brynflået og andre skiløyper i samsvar med forvaltningsplanen.

I tråd med den nye forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre store verneområder ble forvaltningsmyndigheten for Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat delegert til et politisk sammensatt nasjonalparkstyre med representanter fra Trysil kommune og (daværende) Hedmark fylkeskommune ved Miljøverndepartementets vedtak av 15. mars 2013. På vegne av nasjonalparkstyret er imidlertid nasjonalparkforvalteren delegert myndighet til å avgjøre saker, blant annet i henhold til verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 pkt. 6.3.g, om oppkjøring av skiløyper.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml.) §§ 8 – 12, jf. § 7 skal også inngå i vurderingene av saken.

Vurdering

Naturmangfoldlovens § 8 omhandler kunnskapsgrunnlaget tilknyttet de naturfaglige verdiene. Nasjonalparkforvalter mener, med bakgrunn i naturfaglige sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet, å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensen av den omsøkte kjøringen - slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Det er også gitt dispensasjon til tilsvarende formål ved tidligere anledning og det er ikke påvist uakseptabel slitasje eller forstyrrelse av dyrelivet tidligere år. Naturmangfoldloven § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil utsettes for. I nasjonalparken er det en overordnet målsetting om å begrense omfanget av motorferdsel til det nødvendige av nyttetransport.

Skiløype-traseen det søkes om oppkjøring av og som ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark er 4 km lang og berører verneområdet i liten grad. I godkjent forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark vises det til at det er tradisjon for å kjøre opp traseen til riksgrensen på Brynflået, og at tillatelse til fortsatt å kunne kjøre opp denne skiløypa kan påregnes gitt etter den traseen som er vist i forvaltningsplanen. I forvaltningsplanprosessen har det fra lokalsamfunnet så langt ikke framkommet konkrete planer eller

ønsker om oppkjøring av andre skiløypetraseer som berører nasjonalparken. Løypetraseen det vises til i søknaden følger traseen som er vist i forvaltningsplanen, i tillegg ligger den i nærheten av hytteområder i Ljørdalen og kan virke kanaliserende på folk på ski, noe som kan minske faren for forstyrrelse på dyrelivet. Nasjonalparkforvalter kan derfor ikke se at oppkjøring av løypetrasé til riksgrensen på Brynflået vintersesongen 2020/2021 vil medføre at den samlede belastningen blir for stor.

Naturmangfoldlovens § 11 presiserer at kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. I utgangspunktet er vilkårene som gis til denne dispensasjonen ment å forhindre slik miljøforringelse. Hvis det likevel oppstår varige spor i terrenget, eller andre skader på naturverdiene i nasjonalparken, vil tiltakshaver bli ansvarlig for å rette opp disse så langt det går.

Naturmangfoldlovens § 12 omhandler miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter. Nasjonalparkforvalter vurderer det slik at hensynsfull kjøring med snøskuter og løypemaskin på godt snødekt mark langs aktuell skiløypetrase, forutsatt at det ikke ryddes vegetasjon i kjøretraseen, neppe vil medføre skade på naturmangfoldet.

På bakgrunn av overnevnte vurderinger finner nasjonalparkforvalter å kunne gi Ljørdalen Løypeforening dispensasjon fra verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.1, for bruk av snøskuter/løypemaskin vinteren 2020/2021. Tillatelsen gjelder preparering av den delen av skiløypenettet som ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark, i henhold til forvaltningsplanen og tidligere innsendt løypekart. I denne vurderingen er det lagt vekt på at den aktuelle løypetraseen berører nasjonalparken i relativt beskjedent omfang og at bruk av snøskuter/løypemaskin på frossen og godt snødekt mark begrenset til den aktuelle traseen ikke synes å påvirke verneverdiene nevneverdig.

Med hilsen

Ariane Bekk Norstad
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Vedlegg:

1 Kjørebok

Kopi til:

FYLKESMANNEN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statens Naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
TRYSIL KOMMUNE	Postboks 200	2421	TRYSIL

INNFALLSPORTER TIL FULUFJELLET

FORPROSJEKT 2018 - 2019

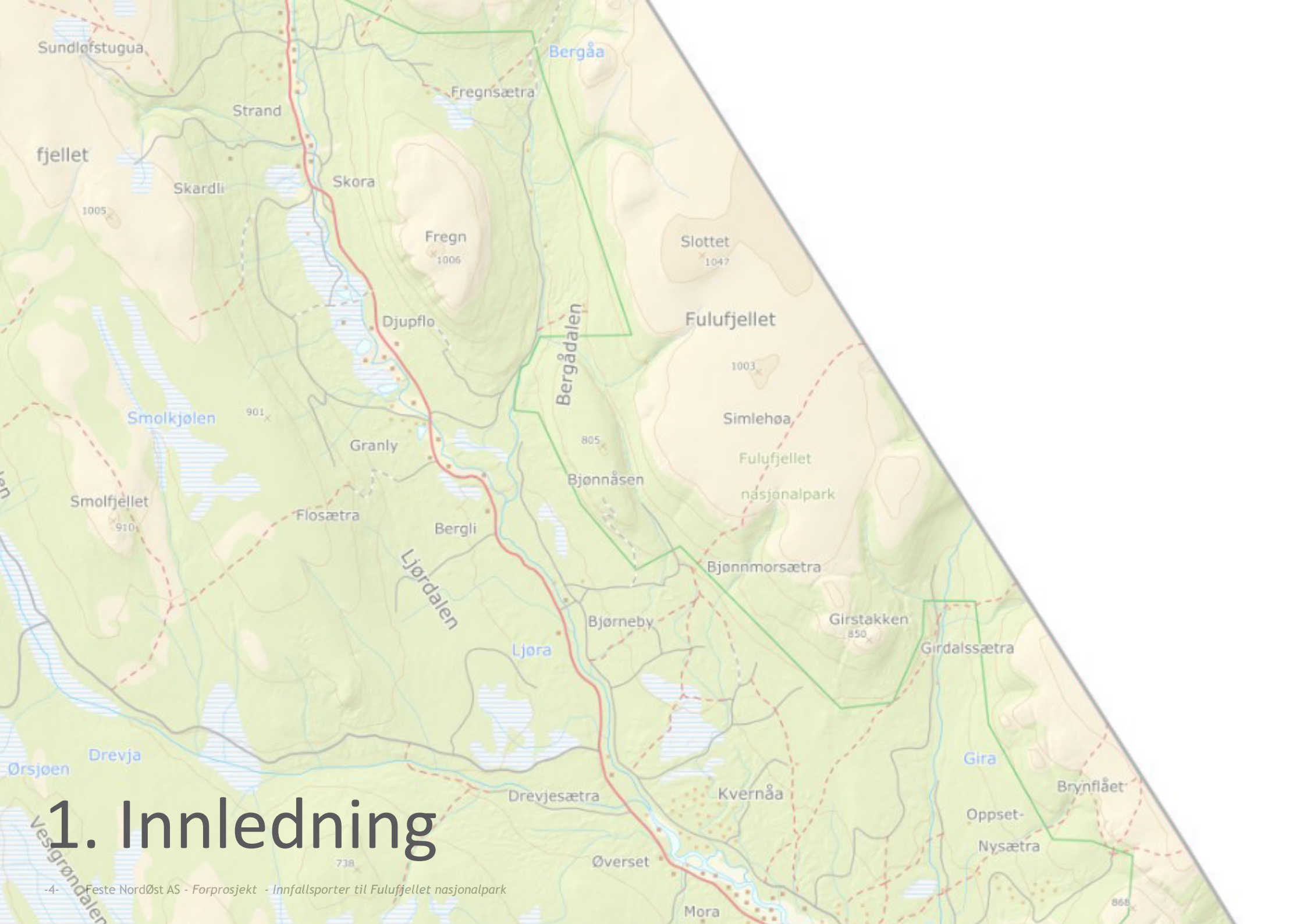
Tittel: Forprosjekt - Innfallsporier til Fulufjellet nasjonalpark	
Forfattere: Feste NordØst as	Dato: 08.05.2019
Oppdragsgiver: Fylkesmannen i Innlandet	Kontaktpersoner: Ragnar Ødegaard og Henriette Bøe Kildahl
Prosjektopsummering: Denne rapporten presenterer situasjonsplaner med tilhørende illustrasjoner, for Storbekkeåsen - innfallsport, Bråtafallet - parkeringsplass, rasteplass, og turstier, samt Bergådalen - parkeringsplass og tursti, inn til Fulufjellet nasjonalpark.	
Prosjekttema: - Naturvern - Friluftsliv - Informasjonsformidling - Reiseliv	Framsideoillustrasjon: Stine Ringnes, Feste NordØst as.
Kvalitetssikring/prosjektleder: Helge Bakke/Stine Ringnes	Dato: 08.05.2019
Kommentarer:	Produsert av: Feste NordØst Hyttestua, 2540 Tolga Tlf: + (47) 62 48 03 55 www.feste.no nordost@feste.no

Innhold

1. Innledning:	
- Bakgrunn for forprosjektet	05
- Mål og strategi	05
2. Naturgrunnlaget	06
3. Innfallsporter - Fulufjellet	08
4. Situasjonsplaner Storbekkåsen	11
5. Situasjonsplaner Bråtafallet	19
6. Situasjonsplan Bergådalen	27
Inspirasjon	29

1. Innledning

Innledning

Bakgrunn for forprosjektet

Denne rapporten viser konkrete forslag til fysiske løsninger ved innfallsportene til Fulufjellet nasjonalpark; Storbekkkåsen, Bråtafallet og Bergådalen, i Trysil kommune.

Fylkesmannen i Innlandet v/nasjonalparkforvalteren i Fulufjellet ønsker å se på informasjonsplassering/-utforming, kanalisering av ferdsel, tilrettelegging for publikum, møblering og parkeringsløsninger. Dette sett i sammenheng med eksisterende situasjon- herunder bebyggelse, vegetasjon og infrastruktur.

Mål og strategi

Fulufjellet nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon av 27. april 2012. Nasjonalparken omfatter et areal på 82,5 km² og er lite berørt av tekniske inngrep. Fulufjellet nasjonalpark er et sammenhengende skog- og fjellområde, et platåfjell som er delt mellom Norge og Sverige.

Fulufjellet er en nasjonalpark hvor formålet med vern er :

- Å bevare et vesentlig urørt fjellområde med særpreget vegetasjon og store naturverdier for øvrig
- Sikre store økologiske, landskapsmessige og friluftsmessige verdier som er knyttet til Fulufjellet.
- Bidra til å bevare verdifulle deler av den skandinaviske naturarven.
- Å bevare storslåtte landskapsformer, med bl.a. særpregede og blokkrike juv.

Målet med forprosjektet er å utarbeide forslag til mulige løsninger for informasjonsplasser, utforming og tilrettelegging knyttet til innfallsporter til nasjonalparken.

Forprosjektet er et ledd i videre utvikling av innfallsportene.

Forprosjektet skal:

- Ta utgangspunkt i eksisterende situasjon ved Storbekkkåsen, Bråtafallet og Bergådalen.
- Avklare muligheter og begrensninger inn mot offentlige myndigheter, private grunneiere, og i forhold til lokale interesser.
- Vise forslag til plassering av parkeringsplasser, infotavler, anvisningsskilt, møblering og gapahuker, samt kanalisering av ferdsel / gangforbindelser og forsterkning av stier/turveger.
- Danne grunnlag for videre detaljplanlegging av områdene, for opparbeiding og tilrettelegging.

2. Naturgrunnlaget

NASJONALPARK

Fulufjellet ruver med sitt platå av sandstein, flatt på toppen og med bratte lisider.

I Fulufjellet finnes dype skoger og karrige fjellheier. Friske kilder kaster seg utover slutningene og graver dype raviner. Klare fjellsjøer ligger som speil mellom reinlav og fjellbjørk.

Her kan man vandre en hel dag uten å treffe et menneske. Gamle setrer og stier vitner om tidligere bruk av området.

Kilde: Fulufjellets nasjonalparkbrosjyre

ELGOKSEN, LAVSKRIKA OG GAMMELSKOG

Fulufjellet er kjent for sine store elgokser. I tillegg til elgen finnes de fire store; bjørn, jerv, gaupe og ulv her.

Lavskrika, - som er Fulufjellets nasjonalparklogo, treffes på i skogene. Tiur og orrfugl spiller på vårvinteren.

På grana vokser hengelav, og på sølvfargede, døde furutrær vokser den giftige, gulgrønne ulvelaven.

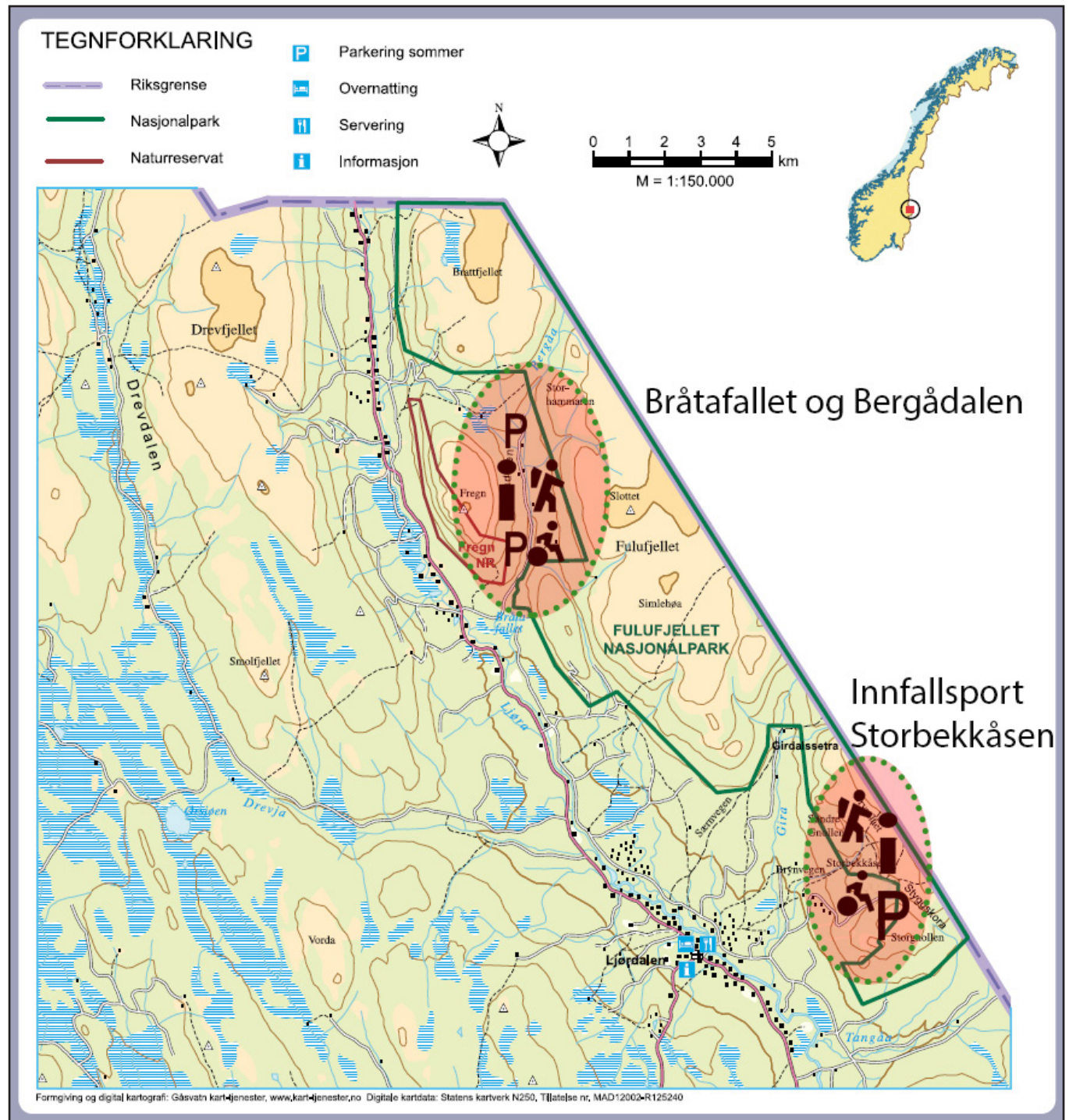
SANDSTEIN

Fulufjellet består av sandstein som ble dannet for 1200 millioner år siden. Sanda ble avsatt, lag på lag i det grunne havet.

Det finnes fortsatt spor etter vannet, i form av bølgeslagsmerker. Dette kan ses blant annet ved Bråtafallet, i form av bølgermerker på steinene/fjellskjærene langs Bergåa.

3. Innfallsporter - Fulufjellet

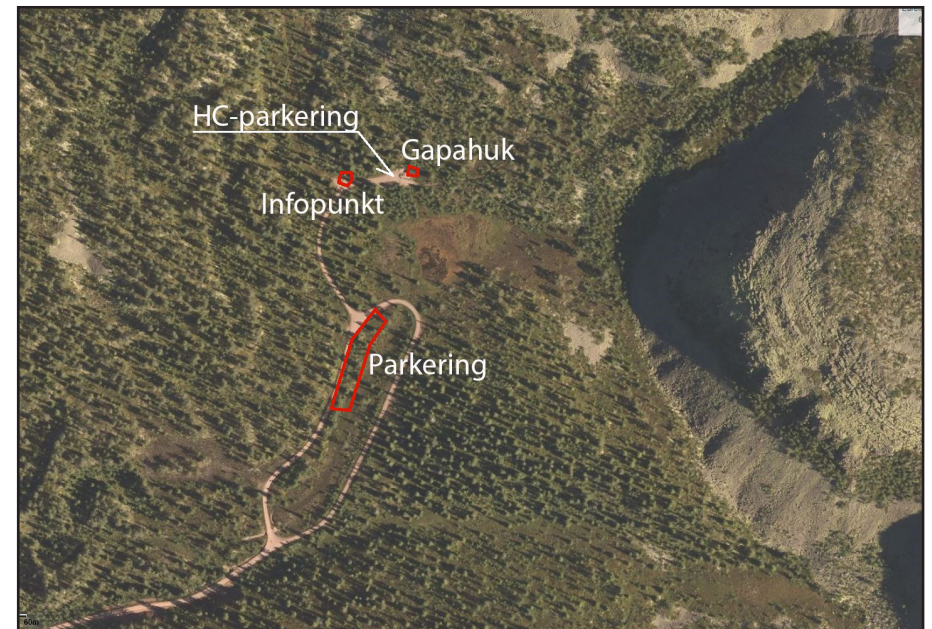

Oversiktskart: Innfallsport Storbekksåsen

STORBEKKÅSEN

Ved Storbekksåsen er det ønske om etablering av parkeringsplass og HC-parkering, samt oppgradering av eksisterende rasteplass med gapahuk, infotavler og anvisningsskilt.

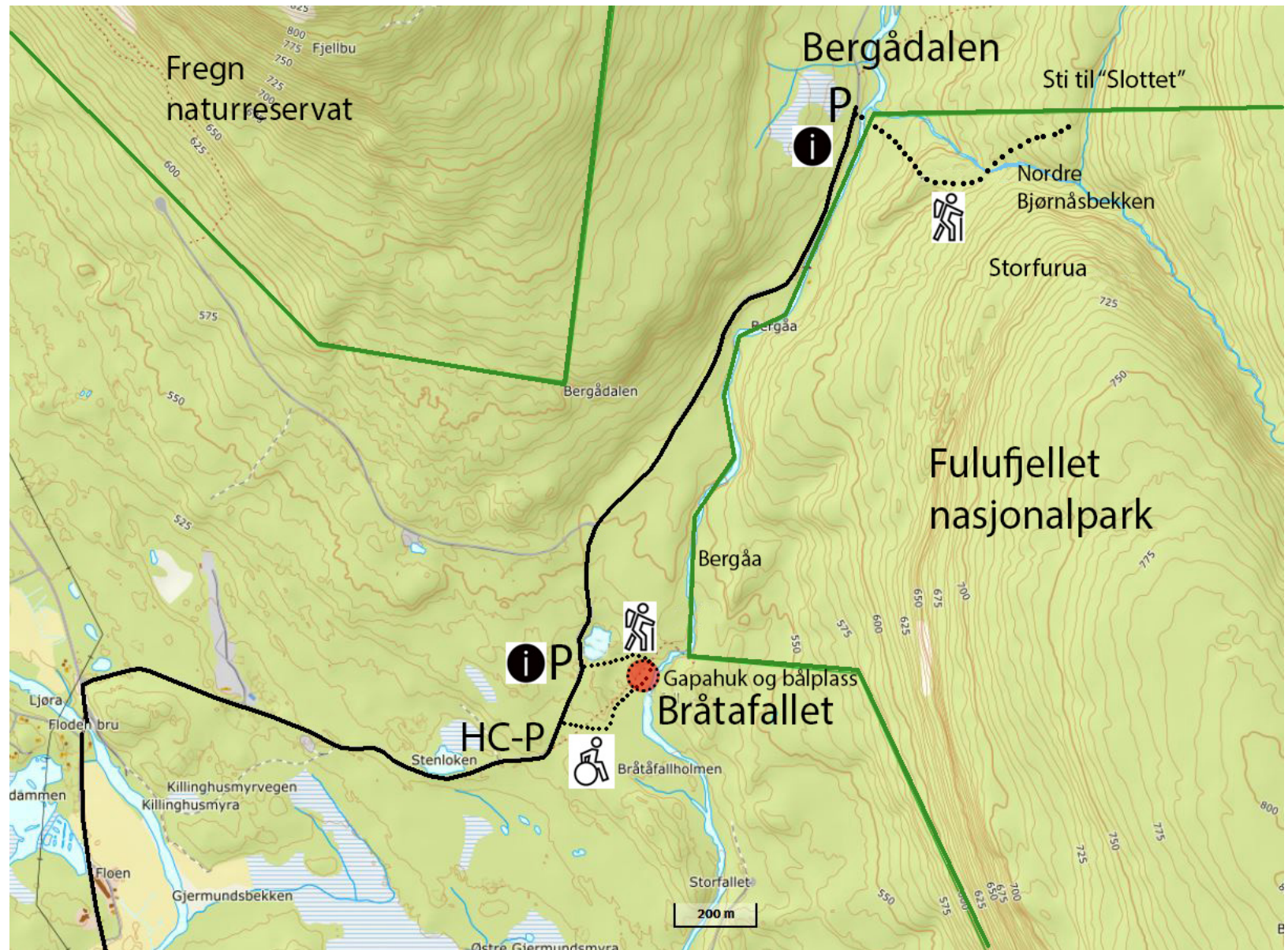
Oversiktskart: Bråtafallet og Bergådalen

TURMÅL

Utgangspunkt for turmålene Bråtafallet og Bergådalen ligger langs vegen innover Bergådalen, med avkjøring fra Ljørdalen ved Floden bru. Det skal utvikles parkeringsplasser og kanalisering av ferdsel på begge plassene.

Ved Bråtafallet er det en eksisterende rasteplass. Her er det ønske om oppgradering av denne plassen, samt en enkel tilrettelegging ved Markloken.

Ved den nordligste plassen i Bergådalen er det ønske om ny bru over Bergåa, for å etablere ny sti til "Storfurua" og "Slottet".

4. Situasjonsplan Storbekkåsen

Innfallsport Storbekåsén

Storbekåsén er hovedinnfallsporten til Fulufjellet nasjonalpark, fra norsk side.

I området er det en opparbeidet rasteplass med gapahuk, bål plass, utedo, informasjonstavler og skilt fra litt forskjellige tidsepoker.

Forprosjektet har som formål å utarbeide planer for oppgradering av innfallsporten, med situasjonsplaner, som viser forslag til tiltak ved Storbekåsén.

Situasjonsplanen viser videre utforming av parkeringsområder, plassering av benker, plassering av anvisningsskilt, plassering av portalskilt samt forslag til tiltak langs dagens sti til Brynsflået.

Forprosjektet gir forslag til materialbruk, og viser en oversikt over mengder og kostnader. Kostnadene bygger på erfaringspriser.

Bevisst og gjennomgående materialbruk vil være med på å øke den estetiske kvaliteten for de opparbeidede områdene. Materialene bør ha god kvalitet, være robuste og tilpasset natur/klima/ landskap.

Materialbruk og grafisk design må være gjennomgående for innfallsport Storbekåsén, anvisningsskilt og parkeringsplassene tilknyttet området.

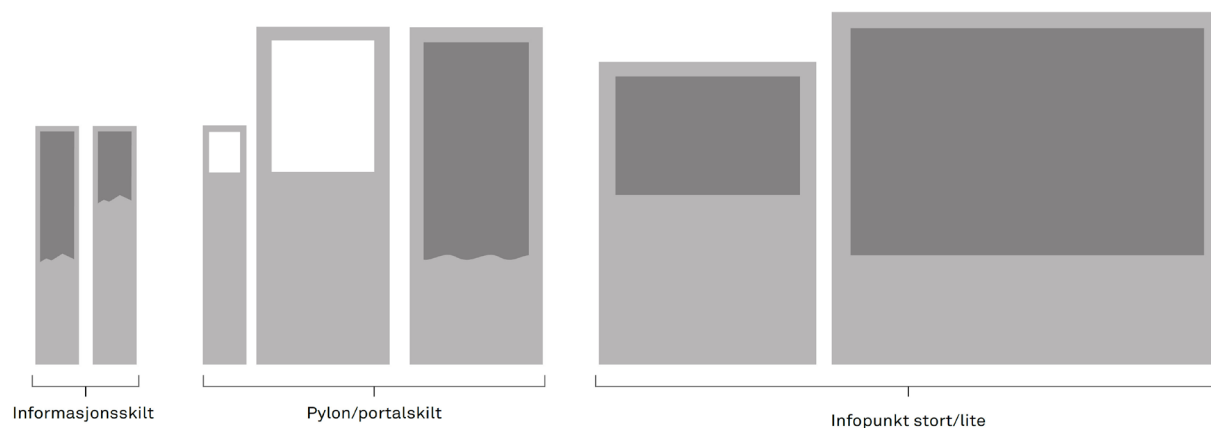
Arbeidet er gjort i samarbeid med Fylkesmannen i Innlandet v/ nasjonalparkforvalter Henriette Bøe Kildahl og Ragnar Ødegaard.

Forslaget bygger videre på områder som er i bruk i dag.

Storbekåsén- innfallsport
Turveg inn til informasjonspunkt
gapahuk, utedo og turstier

Skiltsystem

PARKERINGSPLASSEN

Ved Storbekkkåsen finnes det ingen tilrettelagt parkeringsplass for biler. Det er ønskelig å hindre parkering ved gapahuken. Det legges derfor tilrette for oppstillingsplasser ved "rundkjøringen". Situasjonsplanen viser 10 oppstillingsplasser langs kjørevegen.

Parkeringsplassen skal ha enkel opparbeiding med grusdekke.

Parkeringslommene er ca 2,5 m brede og 5 m lange.

Parkering for bevegelsehemmede tilrettelegges vest for bål plassen og gapahuken. Plassen avgrenses med nye benker mot øst.

INFORMASJON OG SKILT

Informasjonstavler, portalskilt og anvisningsskilt bør bygge på den grafiske profilen som er utarbeidet for nasjonalparker i Norge.

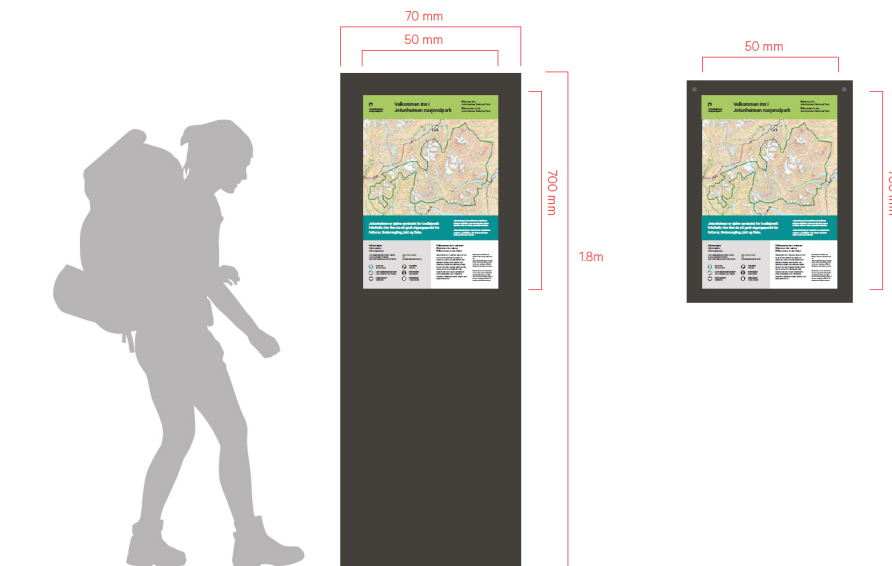
Ny informasjonstavle for Fulufjellet nasjonalpark (nasjonaparkinformatjon) foreslås satt opp på stentavlene ved adkomsten til rasteplassen. Det bør benyttes tavle med medium størrelse (50 x 70 cm, se illustrasjon på siden). En slik plassering vil gi informasjon om nasjonalparken ved ankomst til rasteplassen.

Informasjonstavlene som står ved gapahuken i dag bør tas ned, da en del av dette materialet er utdatert, og tavlene er unødvendig store. Det er ønskelig å få en felles grafisk profil og utforming på alle tavlene som settes opp ved Storbekkasen, Bråtafallet og Bergådalen. Tavlene og informasjonen bør være i henhold til malen fra Miljødirektoratet.

Det foreslås nye anvisningsskilt satt opp ved parkeringsplassene, ved starten av stiene, og for anvisning til HC-parkering.

Ved overgangen mellom rasteplassen og stien mot øst, foreslås oppsett av portalskilt, med utsyn til nasjonalparken og Styggskora (se foto neste side).

Informasjonspunkt medium

Størrelse på informasjon for innfesting på stentavlene. Flere sider av stentavlene kan benyttes til informasjon. Kart og hovedinformasjon bør plasseres i front på stentavla på bildet under.

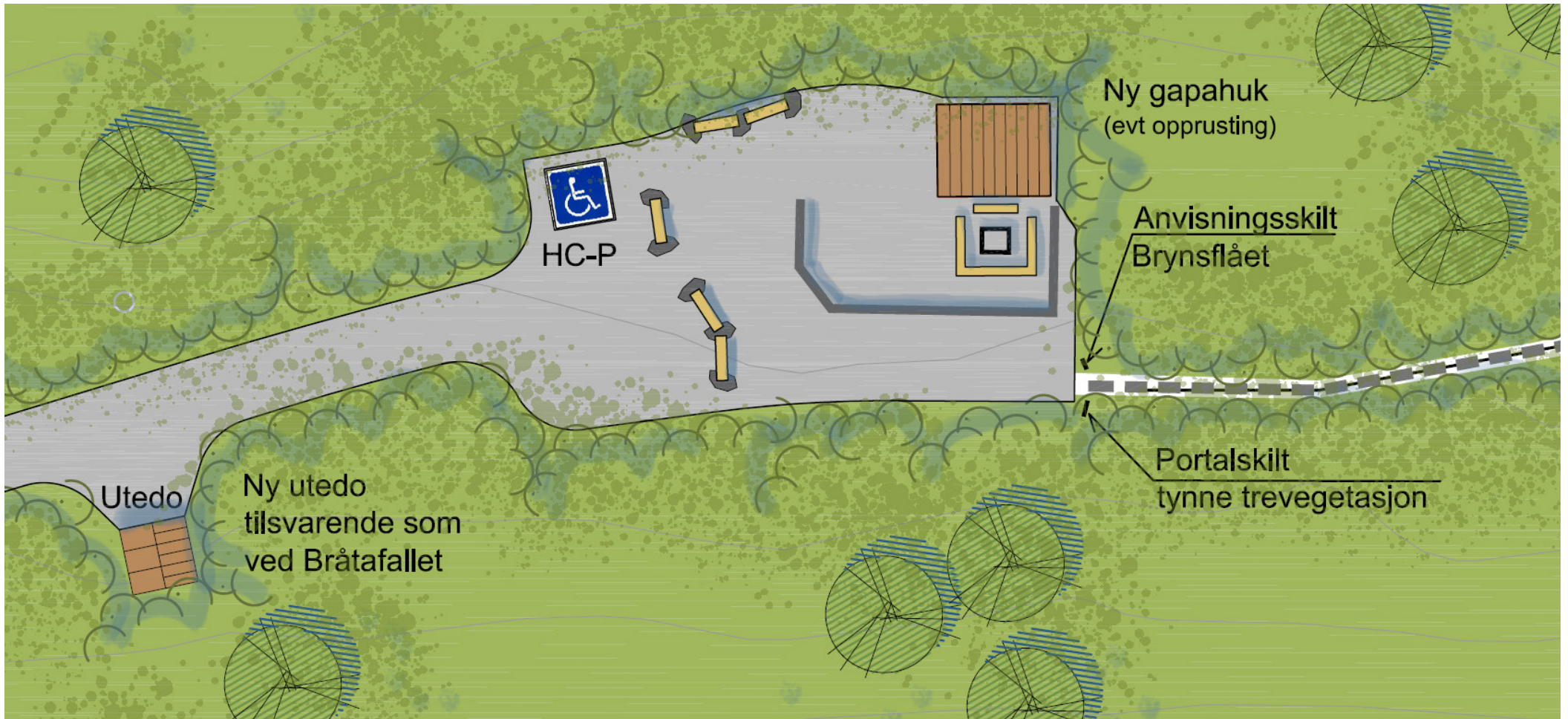
Dagens tur- og løypeskilt ved Storbekkåsen. Disse skal erstattes med nye anvisningsskilt, illustrasjon til høyre.

Portalskilt ved Gutulia nasjonalpark. Tilsvarende skilt foreslås satt opp med utsyn mot Styggskora.

Situasjonsplan Storbekkåsen

Gapahuk og fuglekikkeskydd fra Biotope arkitekter. Eksemplene over er hentet fra Steilnes til venstre og Varangerbotn til høyre. Kilde og illustrasjoner Biotope/Tormod Amundsen.

Dagens gapahuk, mur og benker ved Storbekåsåsen.

BYGNINGER OG ANLEGG

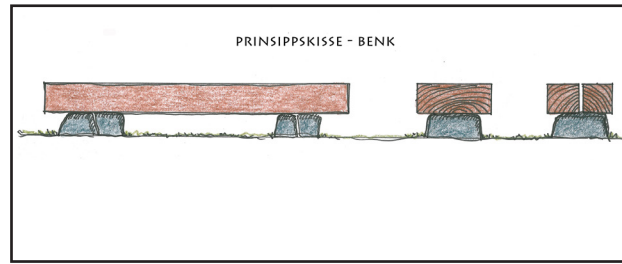
Utedoen ved Storbekåsåsen foreslås pusset opp med nye dører og beising av vegger/panelet som samsvarer med ny gapahuk, gjerne i naturlig grånet treverk. Gapahuken foreslås revet og erstattet med ny gapahuk fra Biotope. Biotope har flere ulike typer gapahuker og fuglekikkeskydd.

Det foreslås å sette opp en enkel og forholdsvis liten gapahuk, slik at den tilpasses størrelsen på rasteplassen, vegetasjonen rundt og landskapet. Se illustrasjoner over.

Utedoen ved Storbekåsåsen.
Forslag til tiltak: nye dører og ny beis.

PRINSIPPSKISSE - BENKER

MØBLER

Situasjonsplanene viser forslag til nye benker ved stentavlene og mellom gapahuken og HC-parkeringen. Dette er benker i tremateriale og stein, i solide dimensjoner, som tåler å stå ute året rundt. Lengden på benkene og antall moduler tilpasses etter behov. Det kan gjerne benyttes sten fra området som fundamnet for trespilene.

Illustrasjonen er hentet fra innfallsporten til Gutulia, ved Gutulisjøen.

MATERIALEBRUK

Dagens rasteplass er opparbeidet med bruk av Trysil sandsten, både i stentavlene, mur og møbler. I tillegg er det benyttet knust grus av sandsten. Grusdekket forsterkes ved HC-plassen og under nye benker ved behov. Dekket forøvrig er av god kvalitet slik det fremstår.

CORTENSTÅL

Portalskilt, anvisningsskilt og informasjonstavler er foreslått i cortenstål, som malen til Miljødirektoratet viser. Eksemplene over er fra Gutulia, hvor det er nye skilt som viser HC-parkering, HC-sti, portalskilt, samt andre anvisningsskilt..

5. Situasjonsplan Bråtafallet

Bråtafallet

Ved Bråtafallet er det tilrettelagt for friluftsliv, ved etablert parkeringsplass, informasjonstavler og skilt. I tillegg er det lagt en god del jobb i både gapahuk, utedo, benker og bål plass. Langs grusstien inn mot selve Bråtafallet og Bergåa er det en natursti.

Bråtafallet er sammen med Storbekkåsen og Bergådalen områder som ønskes oppgradert med nye informasjonstavler, utvidete parkeringsmuligheter, tilrettelegging for bevegelsehemmede og opprusting av skilt og møbler.

Ved Bråtafallet foreslås ny HC-parkering ved starten av stien inn til Bråtafallet (fra sør). HC-plassen må tilrettelegges med grusdekke og anvisningsskilt. I tillegg settes det opp nye anvisningsskilt inn til rasteplassen ved fallet.

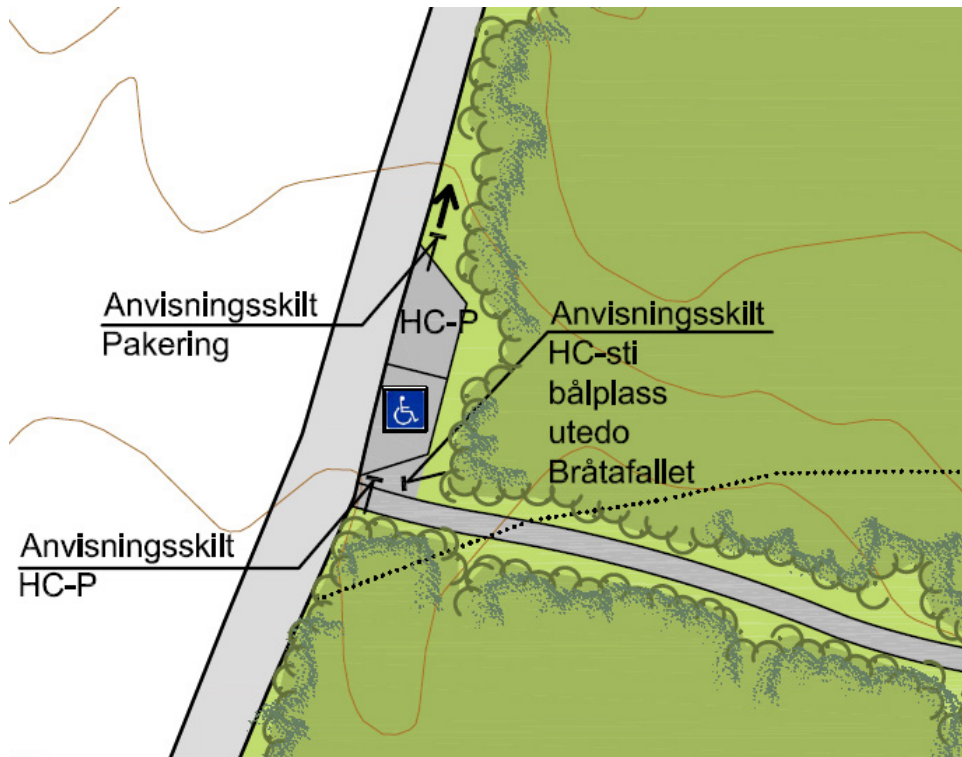

Eksisterende skilt og tavler erstattes med anvisningsskilt etter mal fra MD. Se illustrasjon neste side.

Ny tavle på parkeringsplassen ved Bråtafallet.

Bråtafallet HC-parkering og sti

Gapahuk - benker og bål plass

Rasteplassen ved Bråtafallet er bygd opp med gapahuk, benker/bord og ildsted. Situasjonsplanen på neste side viser forslag til opprusting. Plassen ligger idyllisk til ved Bergåa, med gran- og furuvegetasjon rundt, og naturlige berghammere/store steiner imellom.

Gapahuk og møbler trenger å pusses ned, samt nye strøk med beis. Gapahuken kan gjerne få nye, faste benker. Ved å bygge dypere benker, gir det bedre plass til å legge fra seg utstyr, i tillegg til å gi ly for vær og vind.

Benkene står fint plassert mellom store steiner/fjellskjær og trær. Noen av trærne bør tas ut, for å gi bedre solforhold og lys, samt bedre framkommelighet.

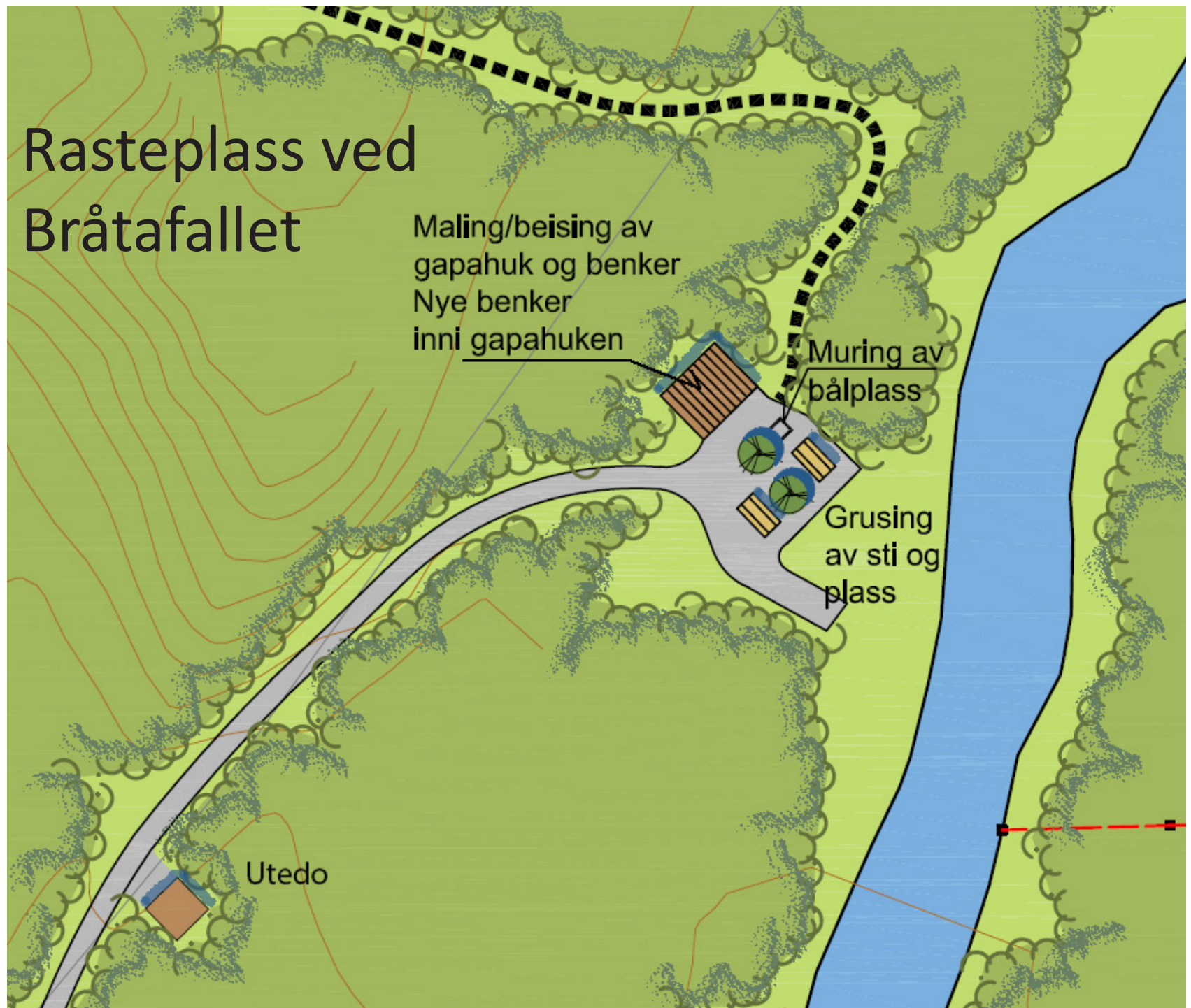
Områdene rundt benkene foreslås gruset opp, med samme grus og i fortsettelsen av tursien fra HC-parkeringen. Benker/bord må gjøres tilgjengelig for bevegelsehemmede.

Bål plassen/ildstedet bør mures opp med store, solide steiner, gjerne fra området rundt plassen. Bål plassen bør ligge mellom gapahuken og benkene, som den gjør i dag.

I tillegg til området rundt benkene, bør det gruses opp et areal ut mot elva og fossefallet, slik at også bevegelsehemmede kan komme helt ut til elva. Situasjonsplanen viser prinsipper for hvilke areal som skal gruses opp. Nøyaktig avgrensing av områdene som skal tilføres grus, må avklares på stedet.

Rasteplass ved Bråtafallet

Bergåa og Bråtafallet

Trysilssandsteinen vises tydelig langs Bergåa og i Bråtafallet. Områdene langs elva er tilgjengelig fra parkeringsplassene, via turstien og rasteplassen. Bølgeslagsmerkene er lett å få øye på, når en går langs vestsiden av elva (foto til venstre).

NATURSTI: Karin Ericson formidler kunnskap artig og kreativt gjennom naturstiopplevelser.

Natursti

Ved Bråtafallet er det en natursti, som trenger oppfrisking. Dette kan gjøres på mange forskjellige måter. Det foreslås nye formidlings-stolper, med informasjon og eventuell spørsmål "gjemt" inne i stolpen. Dette etter mal fra Gutulia, der Karin Ericson har utarbeidet et opplegg for Gutulia nasjonalpark.

Ved Bråtafallet kan naturstien utformes på samme måte, men med tilpasset innhold, som tilhører Fulufjellet.

Illustrasjon hentet fra invitasjonen til 50-årsjubileet for Gutulia (kilde: Taigaphoto.se) og foto fra Engerdal kommune.

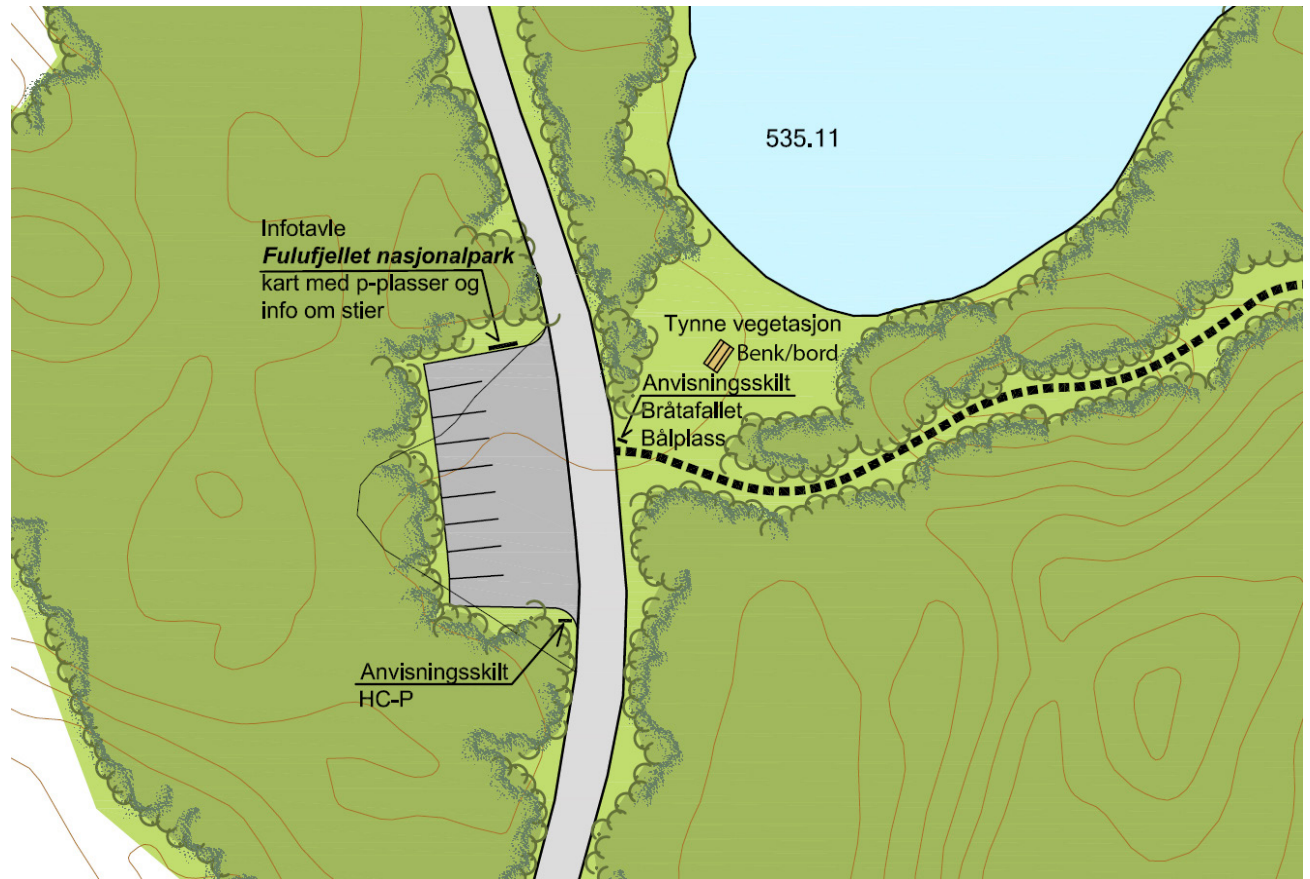
Parkeringsplass Bråtafallet, nord

Parkering og rastebord

Ved den eksisterende parkeringsplassen, ca 200 m lenger nord, anlegges en litt større plass. Denne får grusdekke, som vist på situasjonsplanen. I tillegg fjernes de gamle tavlene og skiltene, og erstattes med informasjonstavlene, etter mal for nasjonalparkene, størrelse medium.

Informasjonstavlene skal bl.a. inneholde kart over nasjonalparken med tilliggende områder, veger og parkeringsplasser.

Nye anvisningsskilt til rasteplassen og angivelse av parkeringsplass settes opp som vist på planen.

6. Situasjonsplan Bergådalen

Bergådalen

Videre oppover Bergådalen, ca 1,5 km nord for parkeringen ved Bråtafallet foreslås en ny parkeringsplass (se situasjonsplanen). Denne plassen opparbeides med enkel standard og grusdekke, for ca 10 biler.

Ny informasjonstavle, etter mal fra MD settes opp, som ved Bråtafallet. Informasjonstavlene skal bl.a. inneholde kart over nasjonalparken med tiliggende områder, veier og parkeringsplasser.

Rett ut for parkeringsplassen i Bergådalen skal det bygges en ny bru over Bergå, for å legge til rette for ny stitrasé opp til "Slottet" og "Storfurua". Nye anvisningsskilt for parkering og stitrasé settes opp som vist på planen.

Innmåling av aktuell plassering for ny bru over Bergåa.

Portalskilt og anvisningsskilt ved Gutulisjøen, foto: Engerdal kommune

Anvisningsskilt ved Gutulisjøen

Kilde: Biotope Arkitektur, foto: Tormod Amundsen.

INSPIRASJON
Bråtafallet, foto: Feste Nordøst

Innspill om ønsket SNO-ressurs								
År:	2021							
Bestiller:	Nasjonalparkstyret for Fulufjellet							
Verneområder	Prioritet	Verneområde/ innsatsområde	Forankring og beskrivelse av oppdrag	Anslått tidsbruk i dagsverk	Metodebeskrivelse evt. henvisning	Rapportering	Rapporteringsfrist	Ansvarlig i SNO-L
Kartlegging/registrering/overvåking (ink. bevaringsmål)	1	Fulufjellet NP	Ferdsestelling Storbekås - bistå ved utsetting og innrapportering av koordinater, stedsnavn og innlegging i basen.	1		Ferdsestellerrapport		Runa Skyrud
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)	2	Fulufjellet NP og Fregn NR	Oppsetting av verneskilt ved sentrale punkter i både NP og NR	10-15		Verneområdeloggen oppdateres fortløpende		Runa Skyrud
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)	3	Fulufjellet NP	Forankret i Forprosjekt for innfallsporene. Mulig bistand til oppføring av rekkverk og brudekke på ny gangbru over Bergåa i Bergådalen, ved nytt utgangspunkt for sti til Slottet og Storfurua. Kan også bli aktuelt med steinsetting eller noe bruarbeid i Nordre Bjørnåsbekken.	Må avklares nærmere		Viktig med løpende kontakt med forvalter i forbindelse med eventuelt arbeid og mulig søknader som må på plass før arbeidet settes i gang.		Runa Skyrud
Tilsyn/kontroll	4	Fulufjellet NP	Generell oppsynsaktivitet på Storbekås - slitasje, forsøpling og vardebygging.	5		Verneområdeloggen og i SNO sin årsrapport		Runa Skyrud
Tilsyn/Tiltak	5	Fulufjellet NP og Fregn NR	Tilsyn med installasjoner (infotavler, løveskilt mm.)	5		Verneområdeloggen og i SNO sin årsrapport		Runa Skyrud
Tilsyn/kontroll	6	Fulufjellet NP og Fregn NR	Motorferdsel snødekt mark	2	Kontroll dispensasjoner, fange opp ulovlig kjøring	Verneområdeloggen og i SNO sin årsrapport		Runa Skyrud
Tilsyn/kontroll	7	Fulufjellet NP og Fregn NR	Motorferdsel barmark	2	Kontroll dispensasjoner, fange opp ulovlig kjøring	Verneområdeloggen og i SNO sin årsrapport		Runa Skyrud
Kartlegging/registrering/overvåking (ink. bevaringsmål)	8	Fulufjellet NP	Forankret som et bevaringsmål i forvaltningsplanen. Registrering av heksesuksess for kongeørn ved aktuelle hekkelokaliteter, jf. bevaringsmål i vedlegg 2.	1-2	Henvises her til metoder som normalt blir benyttet ved slik registrering.	Verneområdeloggen og i SNO sin årsrapport		Runa Skyrud
Kartlegging/registrering/overvåking	9	Fulufjellet NP	Overvåke vrifurulokaliteter. Ble sist utført i 2018, og anslått at det burde gjøres igjen 2020/2021.	1-2	Henvises her til metoder som normalt blir benyttet ved slik registrering.	Verneområdeloggen og i SNO sin årsrapport		Runa Skyrud

king (ink. bevaringsmål)								
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)	10	Fulufjellet NP	Undersøke hva som tidligere er gjort og eventuelt igangsette opprydding og uttransport av storsøppel rundt bu mot Slottet og stien fra Storbekkåsen til Brynvegen.	Må avklares nærmere		Verneområdeloggen og i SNO sin årsrapport		Runa Skyrud
Kartlegging/registrering/overvåking (ink. bevaringsmål)	11	Fulufjellet NP og Fregn NR	Undersøke/kvalitetssikre bygningsregistreringer innenfor verneområdene	2-3		Verneområdeloggen og i SNO sin årsrapport		Runa Skyrud
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)	12	Fulufjellet NP og Fregn NR	Bistand til montering av informasjonstavler (tretavler og plakater) i tråd med merkevaren	Må avklares nærmere (avhengig av hvor langt en kommer i arbeidet med skilting)		Verneområdeloggen og i SNO sin årsrapport		Runa Skyrud